

Upravništvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri poš. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izbaja vsak dan razen ponedeljka.
Narodna zna. mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisni se ne vračajo.

Požar na vzhodu

Dobro karikaturo smo imeli priliko videti pred par dnevi: Siromašni angel miru teka preplašen in obupan po zemeljskem globusu od kontinenta do kontinenta in gasi požare, ki se pojavljajo zdaj tu, zdaj tam, največja med njimi na Španskem in v vzhodni Aziji.

Požar pri Peipingu, nekdanjem Pekingu, je zares eden od onih, ki bi ga bilo treba najprej pogasiti, saj predstavlja eno najbolj nevarnih požarišč sodobnega sveta. O tem vzhodno azijskem ognjišču nemira se more s polno upravičenostjo reči, da pomeni »sod smodnika«, ako naj ostanemo pri tej obliki popularne politične terminologije.

Kaj se je tako nenadoma dogodilo na Daljnem Vzhodu? Prav za prav zelo malo. Japonske in kitajske čete so se kratkoma spopadle v okolici Peipinga sredi normalnih mirovnih odnošajev. Odtlej se stvar neče umiriti, puške in topovi nočejo utihniti. Razvila se je že prava vojna, čeprav brez vsakršne vojne napovedi. Ta okoliščina ni kitajska specialiteta, saj poznamo iz novejših dobe že več takih primerov, ki jim je vsem skupno svojstvo, da je izbruhnila vojna brez napovedi. Opravka imamo s paradoksom, da so pakti zoper vojno in za večni mir, ki s posebnim natančnostjo razlikujejo med napadalcem in napadenim, med izzvanim in neizzvanim napadom, da so torej ti mirovni pakti postali povod za najmodernejšo obliko spopadov. Da se izognejo vprašanja o vojni krivdi in sploh interdiktom zoper vojno, države formalno vojne sploh ne začnejo, marveč jo izvedejo iz incidentov, tako da se mirovno stanje brez pravega preloma prelevi v vojno.

Spopadi okrog Peipinga so prav zaradi te moderne prakse zastrašili svet. Ako se res razvijejo v pravo vojno, bi bilo to danes v dobi tolike politične potlosti že po sebi nevarno za ves svet, ker bi bilo skoro nemogoče ta vojni požar lokalizirati na spopad med Kitajsko in Japonsko. Tolažilna okoliščina je zaenkrat še dejstvo, da gre za boje med Kitajci in Japonci, saj pomnilno že obilo krvavih spopadov v tem področju, ne da bi se iz njih izcimila prava vojna. Krvavi konflikti v deželi, ki ima tako japonske kot kitajske oborožene čete, so seveda najpreprostejša stvar in zato ni čuda, da se dogajajo tako pogosto. Toda pri vsem tem se danes postavljajo vprašanja, ali gre samo za incident, ki bi bil zares nastal bolj slučajno, bolj lokalno, iz kakršnihkoli nagibov in povodov, ali pa gre za pretkano sprožen dogodek, ki naj postane uvodni del v dobro premišljeno in vsekakor po načrtu zasnovano akcijo večjega stila. Od odgovora na to osnovno vprašanje zavisi vse ostalo. Na žalost ni brez temelja bojazen, da gre za drugi primer.

Spopadi so se začeli v severni Kini, okrog stare kitajske prestolnice. Severna Kitajska je danes v povsem izrednem položaju. Ko so Japonci zasedli Mandžurijo, brez vojne tako rekoč, samo z bojevanjem in vojaškim okupiranjem, se je sprva mislilo, da bodo s tem za nekaj časa saturirani. Toda zgodilo se je drugače. Ob velikem kitajskem zidu, ki je postal južna meja japonske Mandžurije, so se ponavljali spopadi, a japonska vojaška oblast je jela polagoma prodirati v Notranjo Mongolijo in v severno Kitajsko, samo, da si s tem zavaruje mandžursko posest, hkrati pa si ustvari dobra izhodišča za nadaljnje operacije.

In tako je svet doživel povsem svojevrstno japonsko zahtevo, da se morajo severne kitajske province izvesti iz skupne kitajske enote tako po upravi, kakor zlasti po vojaški zasedbi. Težko si je danes napraviti sliko o teh dogajanjih, v katerih so skušali Japonci izdelati na kitajskem severu nekeke »avtonomne« oblasti po mandžurskem vzgledu, pred vsem pa izsiliti umaknitev vojaških sil, podrejenih nankinški vladi. Nankinške čete so se res umaknile, zakaj nankinška vlada si ni upala spustiti se v vojno, v kateri bi nedvomno podlegla, ostale pa so v provincah domače čete, ki pa niso morda po mandžurskem vzgledu nizale simpatij za Japance. Njihovi tesni odnošaji do Nankinga so neprestano nudili snovi za konflikte, zlasti ko ni centralna vlada izpustila nobene prilike, da še ojači svoje vojaške province v ogroženih severnih provincah. Dovolj je, ako s tem v zvezi opozorimo na dogodek in polemike o priliki, ko so čete pod maršalom Čangšueiangom na tako čudovit način zajele Čangkajšeko, kar je imelo za posledico veliko koncentracijo kitajskih vojskih sil daleč na severu. V Tokiu so bili takrat zelo nezaupni napram kitajskim notranjim diferencam.

V deželi, kjer so v večjih mestih tako japonske kot kitajske oborožene sile, krvavi spopadi ne morejo biti nič izrednega. Zakaj Japonci črtijo Kitajci brez izjeme in tudi sam Čangkajšek bi se danes vrgel nadnje, ako bi imel za dostojno zaupanje v stopnje lastne oboroženosti in vojne pripravljenosti. Samo njegova preudarnost ga dela za zmernega politika, kar se je povsem napačno

ZAČASNO PREMIRJE NA KITAJSKEM

Kitajske in japonske vojaške oblasti so sklenile začasno premirje, vendar pa nevarnost vojne še ni povsem minila

London, 21. julija. br. Po poročilih iz Tokija presojajo v japonskih krogih položaj na Daljnem vzhodu zopet nekoliko mirnejše. Do napovedanega vkorakanja japonskih čet v pokrajino Hopej ni prišlo, ker še vedno računajo, da bodo pogajanja med kitajsko in japonsko vlado vendarle dovela do mirne rešitve nastalih sporov. Zato je japonska vlada zavzela stališče čakanja. Kljub borbam, ki so se pretekle noč nadaljevale okrog Pekinga, je prišlo med lokalnimi kitajskimi oblastmi in japonskim poveljnikom do sporazuma, kar potrjuje že sama okoliščina, da so bile te borbe ustavljene. Mislijo, da so Kitajci popustili predvsem zaradi odločnega nastopa japonskih čet, zlasti pa zaradi razburjenja, ki je nastalo v Pekingu, ko so dali tri eskadrile japonskih bombardnikov dalje časa krožile nad mestom.

V teku dopoldneva so čete 37. kitajske divizije zapustile svoje postojanke in se umaknile v zaledje. V japonskih krogih mislijo, da se je to zgodilo z vednostjo nankinške vlade, če pa ne, da bo nankinška vlada ta korak lokalnih kitajskih oblasti gotovo naknadno odobrila.

V japonskih vojaških krogih so precej trdno prepričani, da ni več pričakovati ka-

kih večjih vojaških operacij v severni Kitajski. Inozemski opazovalci pa niso tako optimistični in se nagibajo k mnenju, da žele Kitajci s svojo zavlačevalno taktiko samo pridobiti na času, da bi se čim bolj skrbno pripravili za odločilni spopad. Med kitajskim zunanjim ministrom in japonskim poslanikom so se včeraj vršila pogajanja, ki pa so bila snoci prekinjena. Po mnenju japonske vlade to še ne pomeni, da bi se ne mogla nadaljevati.

Centralni svet Kuomintanga je imel sejo, ki ji je prisostvoval tudi maršal Čangkajšek. Zunanji in vojni minister sta na seji poročala o političnem in vojaškem položaju, sklepe pa drže v strogi tajnosti.

Umik kitajskega vojaštva

Sanghaj, 21. julija. o. Položaj na severnem Kitajskem se je po včerajšnjih prvih spopadih in bombardiranju kitajskih mest nekoliko zboljšal, vendar pa so še prezgodnje domneve, da je nevarnost vojne minila. Po zanesljivih vesteh iz Tokija in Nankinga je položaj približno naslednji:

Na obeh straneh so videli vso nevarnost nagle in nepravilne vojne, pa so zato sklenili navidezno premirje iz razlo-

gov, ki niso nikomur jasni. Prišlo je nenadoma do pogajanj med vrhovnim poveljnikom 29. kitajske armije generalom Songcejuanom in japonskim generalom Kavabo. Baj je kitajski general pristal, da se 37. kitajska divizija, ki je sodelovala v bitki pri Lukoucau, umakne z dosedanjih postojank zapadno od Pekinga.

Peking, 21. julija. AA. Čete 37. divizije so danes prostovoljno zapustile postojanke pri Amekau, Papaosanu in Paomasangu. Namestu rednih čet se sedaj nahajajo na postojankah orožniške čete pod poveljstvom generala Sinjuvana. Glede na to se v teh odsekih ne pričakujejo več novi boji.

Japonsko stališče o izvedbi dogovorov

Tokio, 21. julija. w. Vlada potrjuje, da so zastopniki kitajskih in japonskih vojaških oblasti v ponedeljek ob 11. dopoldne sklenili krajevni dogovor. To vest je snov čiš sporečel zastopnik vlade, ki je pripomnil, da zahteva sedaj japonska vlada, da kitajske čete končno veljavno izpolnijo vse pogoje dogovora, vendar pa kitajske čete z neprimišljenimi dejanji, ko vsak trenutek streljajo na japonske vojaške, izvedbo dogo-

Nova vlada dr. Hodže

Obnovljeno vlado dr. Hodže je predsednik republike že včeraj zaprisegel

Praga, 21. julija. o. Predsednik republike dr. Beneš je sprejel dopoldne designiranega ministrskega predsednika dr. Hodžo, ki mu je poročal o uspehih svojih pogajanj za sestavo nove vlade. Po kratkem razgovoru je dr. Hodža predstavil predsedniku republike člane nove vlade, ki so nato prisegli na ustavo. Po avdienciji pri predsedniku republike je imela nova vlada takoj sejo.

Nova vlada je sestavljena kakor prejšnja z edino razliko, da je prosvetni minister dr. Franke začasno prevzel tudi finančno ministrstvo.

Popoldne je češkoslovaški tiskovni urad

objavil komunikate, v katerem opozarja, da nagla rešitev vladne krize najboljšje dokazuje, da niso v vladni koaliciji nobeni politični spori, nego je šlo le za čisto gospodarska vprašanja. Ta kriza ni v ničemer omajala skupnih političnih smernic vladne koalicije. To je zlasti naglasil tudi ministrski predsednik Hodža na današnji prvi seji nove vlade. Na tej seji je bil poslanec in minister za železnice Běhyně določen za namestnika predsednika vlade. Komunikate tudi naglašajo, da se je vladi posrečilo obdržati dosedanje cene kruha, kar je najvažnejše.

Debata o Palestini v lordski zbornici

Viscount Samuel je predložil nov načrt za ureditev palestinskega vprašanja — Laburisti proti predlogu kraljevske komisije

London, 21. julija. b. Včeraj je bil lordski zbornici predložen v razpravo načrt britanske kraljevske komisije o razdelitvi Palestine. Debatu o načrtu je otvoril laburistični zastopnik lord Snell, ki velja za enega izmed najboljših poznavalcev palestinskega problema. Izjavil je med drugim: Po mojem mnenju komisija ni imela srečne roke, ker so še druga, boljša pota za dosedanje sporazume med obema palestinskima narodoma. Problem samo zato do sedaj ni bil rešen, ker ni nihče pokazal dobre volje, da bi to storil. Predvsem vprašam, ali je naša vlada vprašala v Washingtonu, kaj tam o tem mislijo in ali je Bela hiša sprejela predlog o razdelitvi? Sami smo iz palestinskega problema napravili zmešnjava in sedaj niso v stanju izvesti, v kar smo se zavezali. Ali naj bo židovska država popolnoma samostojna država, ali naj jo izločimo iz britanske zajednice? Društvo narodov bi nam lahko reklo: Dosedle ste vi poskušali z mandatom, sedaj pa naj kdo drugi namesto vas! Židovska država bi bila morda dovolj velika igračka da služi za židovsko kulturno izživeljanje, toda s tem židovskega problema še nismo rešili. Ako bo vlada načrt komisije sprejela, bo morala pač sama misliti še na to, kako bi v ostalih protismitih predelih ustvarila za žide še kak ventil.

Na Snellove napade je odgovoril vodja palestinske kraljevske komisije lord Peel, ki je še enkrat navedel razloge, ki so komisijo napotili do predlaganega načrta. V imenu vlade pa je odgovoril državni podtajnik kolonialnega ministrstva od Dufferin.

Canterburyški nadškof je predlagal, naj bi se sestala posebna arabsko-židovska konferenca, ki naj bi premotrila možnosti rešitve vprašanja brez predlagane delitve de-

žele. V imenu Židov pa je spregovoril še lord Melchett in izjavil, da so židje vsekakor zaželeli boljše postopanje s strani angleške vlade.

Nov Samuelov predlog

Predlog palestinske komisije je končno odklonil tudi Viscount Samuel, ki je obenem predložil naslednje nove konkretne predloge: Židje bodo morali slej ali prej pristati na kako žrtve. Predvsem naj bi sprejeli omejitve vseljevanja, priznali pa naj bi obenem tudi realnost arabskih nacionalnih teženj. V sporazumu s francosko vlado in židovskim gibanjem naj bi se proučile možnosti za ustanovitev velike panarabske zveze, za katero naj bi bile vključene Arabija, Sirija, Libanon in Palestina. V tej veliki zvezi bi bila Palestina najobčutljivejša dežela. Na drugi strani pa naj bi nekaj žrtvovali tudi Arabci, ki naj bi v prvi vrsti dovolili odprta vrata za naseljevanje Židov in Arabcev v Transjordaniji. Sveta mesta islama naj bi prišla pod zaščito DN. Uvedle naj bi se občinske organizacije vseh vrst, židovske in arabske. Iz zastopnikov obojih občin naj bi se potem ustanovili poseben palestinski svet, ki bi bil neke vrste zvezen svet, kateremu naj bi kot svetovaleci stali ob strani angleški strokovnjaki. Manat pa naj bi še nadalje ostal Veliki Britaniji.

Izpremembra v grški vladi

Atene, 21. julija. AA. Ker je minister za narodno gospodarstvo Harizikiriakos podal ostavko, je kralj Jurij imenoval na predlog ministrskega predsednika za ministra za narodno gospodarstvo Arvanita. Novega ministra bo kralj zaprisegel v soboto na Krfu.

je le res, da se Kitajska polagoma konsolidira. Modra Čangkajškova vlada pomeni postopno ojačanje državne centrale, osrednjih upravnih oblasti in enotnega vojaškega poveljstva. Da se istočasno sistematično vrši oboroževanje v modernem smislu besede, je tudi znano. Gotovo je, da je danes kitajska oborožena sila že nekaj drugega nego je bila v času mandžurskega podjetja. Toda če se je že približala oni stopnji, ki bi ji dovoljevala sprejeti tekmo z Japonsko, je vsekakor še veliko vprašanje, na katerega bo tudi največji optimist težko odgovoril brez skepse.

Dalje je danes večje vprašanje, kako bi zunanji svet gledal na vojni požar v severni Kini. Pred vsem moremo reči, da je situacija, ki je Japonski omogočila osvojitve Mandžurije, minila. Rusija je danes na Daljnem vzhodu fak-

Neuspah Francove ofenzive

Po treh dneh neprestanih napadov Francove vojske je ostal položaj na madridskem bojišču v glavnem isti

Madrid, 21. julija. o. Dosedle največja nacionalistična ofenziva na madridskem bojišču je pričela po treh dneh srditih napadov omagovati. Republikanci so po treh dneh neprestanih napadov izgubili samo mal grič 601, nadelež od kraja Robledo de Chavela. Vsi ostali napadi na Villonuevo del Pardo, Bruneto in Las Rozas so se končali z neuspehom za nacionaliste, ki so imeli ogromne izgube. Čeprav so nacionalisti razpolagali z mnogo večjim številom letal kakor republikanci, se jim ni niti za trenutke posrečilo, da bi zavladali na madridskem nebu. V nasprotju z nacionalističnimi trditvami se je Francova ofenziva pretvorila v defenzivo ter se že od večera popoldne nahaja iniciativa napadov na strani republikančev čet, in to na vsem madridskem bojišču.

Bruneta vpeljena

Madrid, 21. julija. d. Mesto Bruneta, ki leži 22 km zapadno od Madrida in ki je bila glavni cilj nacionalistične ofenzive, je uničil požar, ki ga je povzročilo bombardiranje Francovih letal.

Francovo vojno poročilo

Salamanca, 21. julija. AA. Poročilo nacionalistične poveljstva pravi, da so nacionalisti pri Albarosinu nadaljevali svoje prodiranje in zavzeli nove postojanke. Sovražnik je utrpel težke izgube. Na madridski fronti so nadaljevali prodiranje pri Bruneti, zavzeli več važnih postojank in zasedli sovražne järke. Vsi kraji okoli reke Guadarama do Aulestija so očiščeni in ni tam več nobenega sovražnika. Republikanske čete so imele hude izgube. Zaplenili so mnogo vojnega materiala, posebno mnogo strojin in 7 sovjetskih tankov. Na

Povratak generala Nedica

Pariz, 21. julija. AA. Obisk načelnika jugoslovenskega generalnega štaba armijske generala Miljutina Nedica v Franciji na povabilo francoskega vojnega ministra Daladiera in načelnika glavnega generalnega štaba francoske vojske generala Gamelina je bil snoci končan. General Nedid je obiskal glavne garnizije v severno-vzhodni Franciji v spremstvu pomočnika šefa generalnega štaba generala Colsona, ki mu je razkazal stanje francoske oborožitve in francoskih čet. Ko je včeraj obiskal pokrajino okoli Metzja in zlasti odsek Lotear, se je armijski general Nedid vrnil pretekle noč v Pariz, odkoder je nocoj odpotoval v Beograd.

Za svojega bivanja v Franciji je bil general Nedid deležen velike pozornosti francoske javnosti, ki je z vidnim zadovoljstvom sprejela ta obisk zastopnika jugoslovenske vojske. General Nedid odnaša iz Francije izredno lepe vtise, zlasti zaradi velike pozornosti, ki so mu jo izkazali šef glavnega generalnega štaba francoske voj-

vora preprečujejo. Japonska vlada je prepričana, da bi se mogel incident v Lukoucau na prijateljski način urediti, če bi kitajske čete upoštevale 9. in 11. t. m. sklenjena lokalna dogovora. Kitajski poslanik je dopoldne posevil zunanje ministrstvo, kjer ga je japonski zunanji minister Hirota nujno naprosil, naj pozove svoje vlado, naj opusti svoje dosedanje stališče in naj ne prepreči izvedbe lokalnega dogovora.

Optimistično razpoloženje na tokijski borzi

Tokio, 21. julija. AA. Čeprav se je porjavilo vznemirjenje zaradi možnosti ojačanja protijaponskega bojkota na Kitajskem, je pokazala borza optimistično tendenco na podlagi vesti iz Tiencina, da je prišlo do sporazuma med zastopniki lokalnih oblasti v severni Kitajski in sicer na protikomunistični podlagi. Gospodarski krogi verujejo, da to incident kmalu poravnava in da bo pomenil velik prispevek h končni ureditvi sporov med Kitajsko in Japonsko. Medtem se na Japonskem nadaljuje protijaponska agitacija v korist ojačanja narodne obrambe. Vsi veliki listi so otvorili zbirke za nakup vojaških letal.

Nova vojaška ojačenja v Pekingu

Peking, 21. julija. AA. V Taku ima prvi v najkrajšem času 30 japonskih ladij z japonskim vojaštvom. Prav tako prihajajo v južni Hopej neprestano kitajska ojačenja.

pad republikancev med Baranito in El Plantio je bil obdit.

Boji v Aragoniji

Teruel, 21. julija. AA. Zapadno od Al barracina prodirajo nacionalistične čete zmaganosno dalje. Nacionalisti so danes zavzeli več krajev in postojank, a katerih obvladajo gorovje. Pri tej priliki so ujeli večje število ujetnikov in vojni material. Sedaj so nacionalistične čete v bližini hriba Muell de San Juan, odkoder obvladujejo republikanske postojanke, katere neprestano obstreljujejo s topovi. Prebivalstvo je izpraznilo vse vasi tega področja.

Sestanek generala Franca z Gil Roblesom

Saint Jean de Luz, 21. julija. AA. Zvečeli so, da se je general Franco v Salamanci sestel z bivšim vojnim ministrom in voditeljem Katoliške akcije Gil Roblesom, ki je prišel v Salamanca iz Lizbone. Politični opazovalci pripisujejo temu sestanku poseben pomen. Mnenja so, da se sedaj pričena nova politična doba v nacionalni Španiji in da je Gil Robles poklican, da zavzame pri ureditvi nove države važno mesto.

Po tem sestanku je Gil Robles odpotoval v Lizbono.

Zamenjava ujetnikov

Marseille, 21. julija. o. Semkaj je prišel angleški parnik »Malnee« s 345 beguncev iz Španije, med katerimi so štirje italijanski letalci in dva nemška, ki so jih španski republikanci ujeli in ki bodo zamenjani s prav tolikim številom republikanskih ujetnikov.

ske general Gamelin in njegovi pomočniki, kakor tudi francoski vojaški poveljniki, katerim je prišel med potovanjem po Franciji v stike.

Poslanik Jurenjev pri Hitlerju

Berchtesgaden, 21. julija. AA. Državni kancelar Hitler je sprejel danes v svojem domu v Obersalzbergu novega ruskega poslanika Jurenjeva, ki mu je ob tej prilici izročil svoja poverljiva pisma. Poslanik Jurenjev je izjavil v svojem nagovoru med drugim, da ustreza ustvarjanje in vzdrževanje normalnih odnošajev med Sovjetsko unijo in Nemčijo interesom obeh držav in da bo temu posvetil vsa sredstva, ki so mu na razpolago. Državni kancelar Hitler je odgovoril med drugim: Vašo izjavo, da boste posvetili ustvaritvi in vzdrževanju normalnih odnošajev med Nemčijo in Sovjetsko unijo vse svoje sile, sprejemam z zadovoljstvom na znanje. Strinjam se z vašim mnenjem, da so taki odnošaji med nemško državo in Sovjetsko unijo zelo potrebni. Zagotavljam vam, da boste v tem prizadevanju našli potrebno podporo tako z moje strani kakor s strani moje vlade.

De Valera zopet predsednik irske vlade

London, 21. julija. w. Irski parlament je danes ponovno izvolil De Valero z 82 glasovi proti 52 za predsednika izvršnega odbora Irske svobodne države.

Aretacije komunistov na Poljskem

Berlin, 21. julija. br. Varšavska policija je odkrila pred nekaj dnevi veliko komunistično organizacijo, ki je razpridala svoje niti po vsej Poljski. Včeraj se ji je posrečilo, da je našla tudi njeno podružnico v Vilnu. Aretirala je deset članov, med njimi nekega bančnega ravnanja in neko studentko, ki je pred kratkim prišla skrivaj iz Moskve. Pri aretiranih je policija našla mnogo propagandnega gradiva ter dokumentov, ki pričajo, da so se aretiranci pečali tudi z volanstvom. Razgovor je bil s strani moje vlade.

Tretji dan konkordatske razprave v skupščini

Odklonjena zahteva po ukinjenju prepovedi procesij — Splošna razprava bo trajala še dva dni — Podrobna razprava se bo izvedla po skrajšanem postopku

Beograd, 21. julija. p. Načelna razprava o predlogu konkordata se je mnogo bolj zavlekla, kakor se je prvotno pričakovalo. Debata je trajala danes že tretji dan, a še vedno je prijavljenih nad 30 govornikov, tako da načelna glasovanja ni pričakovati prej, kakor v četrtek ponoči ali v petek. Načelno glasovanje se pričakuje v vseh političnih krogih z nervozno napetostjo, čeprav je več ko verjetno, da bo kljub izključitvam in izstopom iz parlamentarnega kluba JRZ konkordat vendarle z večino glasov odobren.

Tudi na današnji seji se je ponovno razvila debata o dogodkih pri saborni cerkvi, ki je nar. posl. Voja Lazić predlagal nujno resolucijo, naj vlada prekliče prepoved procesij, ki jo je izdala beograjska policija. To zahtevo sta vlada in za njo skupščinska večina odklonili. Glavni govornik je bil danes posl. dr. Janko Baričević, ki je v dvurnem govoru razpravljal o konkordatu in obširno utemeljeval svoj včerajšnji predlog, naj se razprava o konkordatu odgodi. Mnogo komentarjev je izjavil govor nar. posl. Miloja Sokića, enega izmed vplivnih predstavnikov JRZ, ki je nastopil proti predloženemu konkordatu in pozval zlasti vse pravoslavne poslance, naj glasujejo proti ratifikaciji. Popoldne je izšel službeni komunik, ki sporoča, da je bil posl. Sokić zaradi tega svojega govora izključen iz poslanskega kluba JRZ.

Potek seje

Beograd, 21. julija. p. Sinočnja seja narodne skupščine se je trajala vse do 22.15. Po govoru posl. dr. Cvetkovića (JNS) je dobil besedo posl. Košanin (JRZ). Branil je konkordat. Ves čas njegovega govora je vladalo v dvorani hudo prerekanje, tako da govornika skoro ni bilo slišati. Predsednik je moral ponovno intervenirati in pozvati govornika in poslance k redu.

Zaradi osebnega pojasnila je govoril še dr. Baričević, nakar je dobil besedo posl. Stevan Bubić (JRZ), ki je v splošno presenečenje kritiziral konkordat in na koncu izjavil, da ne more glasovati zanj v sedanji obliki. Vtis njegovega govora je skušal popraviti naslednji govornik JRZ posl. Karl Gajšek. V poslanskih krogih so mnogo ugibali, zakaj so slovenski poslanci JRZ poslali v ogenj kot prvega baš posl. Gajška. Naslednji govornik JRZ posl. Branko Dobrosavljević pa se je zopet izjavil proti konkordatu.

Sinočnja seja je bila končana ob 22.20.

Interpelacije in vprašanja

Današnja seja narodne skupščine se je pričela kmalu po 8. Predsedoval je predsednik Čirić, ki je takoj po odobritvi zapisnika podal besedo nar. posl. Voja Laziću, da utemelji predlog resolucije, ki jo je vložil že včeraj, a je prišla šele danes na dnevni red. Voja Lazić je v svojem govoru dejal, da je splošno znano, kako hudo bolan je poglavar srbske pravoslavne cerkve. Kakor verniki drugih ver, tako žele tudi pravoslavni verniki moliti za ozdravitev svojega cerkvenega poglavarja. Tega jim ne more nihče prepovedati in nihče zabraniti. Zato je nerazumljivo, kako je mogla oblast prepovedati procesijo. Dogodki, ki so sledili, jasno dokazujejo kako težke posledice utegnejo nastati, če bo ta prepoved ostala še nadalje v veljavi. Zato zahteva, da se ta prepoved ukinе in vrne pravoslavni vernikom zakonitost. V tem smislu je predlagal tudi resolucijo. V imenu vlade je minister Cvetković zahtevalo nujnost odklonil, vladna večina pa je njegovemu stališču pritrčila.

Predsednik skupščine je dalje sporočil, da je predsednik vlade interpelacijo odstopil dr. Korošcu, da na njo odgovori. Prav tako je bila izročena notranjemu kot resornemu ministru tudi interpelacija poslanca Ivana Prekorskega glede postopanja upravnih oblasti in notranjega ministrstva v zadevi razpusta Hmeljarskega društva za dravsko banovino in glede neupoštovanja razsodbe Državnega sveta.

Govor dr. Baričevića

V nadaljevanju razprave o konkordatu je dobil nato besedo narodni poslanec dr. Janko Baričević, predsednik Jugoslovenskega poslanskega kluba. Nekateri poslanci vladne večine so baš tedaj zapustili dvorano. Z leve so jim klicali: »Zakaj bežite? Le ostanite tu, da boste slišali.« Poslanec Baričević je začel svoj govor s citiranjem izjave, ki jo je podal v odboru za konkordat predsednik vlade dr. Stojadinović in je naglasil, da ima dr. Stojadinović izredno sposobnost prilagoditve. V svojih nadaljnjih izjavah je osvetlil predlog konkordata s pravnega, političnega, nacionalnega in verskega stališča in naglasil, da mora biti za merilo pri presoji tega konkordata načelo, da ga sklepa svobodna Jugoslavija, ki ji ne sme nihče ničesar diktirati. Ostro je nato kritiziral zlasti nekatere točke konkordata. Rekel je, da so nekateri členi nepopolni in nejasni, ter zahteval, naj se ratifikacija konkordata odgodi, dokler se te točke, ki jih je podrobno navedel, ne izpopolnijo in v vsakem pogledu točno precizirajo, da ne bo kasnejših nesporazumov.

Pogreb Marconija

Rim, 21. julija. o. Med pogrebom senatorja Marconija so popoldne vse radijske postaje v Italiji in na italijanskih tleh prekinile v počastitev pokojnega izumitelja oddajanje za 5 minut. V Bologni, kjer bo pojuršijem položeno truplo senatorja Marconija v grobnico na tamšnjem pokopališču, bodo izbožene črne zastave tri dni. Kakor v Italiji, so tudi v mnogih drugih državah prekinile popoldne radijske postaje oddajanje za dve ali eno minuto. Na ta način je počastilo pokojnega Marconija 39 držav.

Govorniki za in proti

Minister pravde dr. Subotić je odgovoril na nekatere pripombe dr. Baričevića in dr. Kumanudija ter tolmachi posamezne določbe konkordata, ki sta jih oboje govornika kritizirala. Obema pa je izrazil priznanje za njuno stvarno kritiko. Zatem je govoril narodni poslanec dr. Časlav Nikitović (JRZ), ki je v enournem govoru zavračal očitke opozicije in pozival skupščino, naj glasuje za konkordat. Med njegovim govorom je prišlo do tako hudega prerekanja, da je moral predsednik sejo prekiniti.

Popoldanska seja

Zaradi osebnega pojasnila je govoril še minister Djura Janković, ki je pojasnjeval dogodek na omenjeni seji ministrskega sveta. Nato je bila dopoldanska seja ob 14.30 prekinjena ter se je nadaljevala popoldne ob 15.30.

Poslanec JRZ Todor Tonić, napram kateremu je pravoslavna cerkev izvedla neke ukrepe zaradi njegovega govora pri konkordatski razpravi v poslanskem klubu JRZ, je objavil v »Vremenu« izjavo, v kateri očita niškemu pravoslavstvu škofu Jovanu, da je postopal napram njemu krivično in nezakonito. Očita mu tudi, da je svoje ukrepe izdal na osnovi denunciacije treh poslaniških tovarišev, katerih imena pa škof Jovan krije. Na očitke posl. Tonića je niški škof kratko odgovoril, da z g. Tonićem ne bo javno polemiziral, ker se razvija zadeva po rednem zakonskem potu.

Včerajšnje »Vreme« priobčuje novo izjavo posl. Tonića, ki med drugim pravi: »Težišče vprašanja je ravno v tem, da se smoja zadeva ne razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo posl. Tonića, ki med drugim pravi: »Težišče vprašanja je ravno v tem, da se smoja zadeva ne razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem obsodil na lažno ovadbo treh denunciantov. Stori je to brez prejšnjega zaslusljanja obsojenja in se s tem pregrešil tudi zoper ustavo pravoslavne cerkve, ki soglasno z državno ustavo določa, da se nihče ne more soditi, preden se ni zaslusil in dobil možnosti obrambe.«

Posl. Tonić končno izjavlja, da se ne bo skliceval na svojo poslansko imunost, temveč mirno stopil pred pravoslavno duhovno sodišče.

Pribeževniški disidenti »Vreme« priobčuje novo izjavo beograjskih pribeževnišev, ki so se ločili od zagrebskega vodstva stranke. Izjava polemizira s poročili zagrebskih mačkovskih listov o neuspehu njihove akcije med Srbi na Hrvatskem in v Bosni. Izjava pravi, da o kakem neuspehu ne more biti niti govora, marveč baš obratno. Beograjski odposlanci so imeli v šestih tednih 22 konferenc in 5 velikih zborovanj. Podpisani je na izjavi: »Akcijski odbor neodvisnega dela bivše SDS«.

Jasno je, da se ne bo razvija po rednem zakonskem potu, marveč nasprotno po najbolj nerednem in najbolj nezakonitem. Niški škof Jovan je zlorabil svoj položaj, pa je prekršil celo svojo prisego pred Bogom, ko je mene po nedolžnem

Novo najdbe okrog Ptuja

Muzejsko društvo bo jeseni priredilo razna odkopavanja

Ptuj, 21. julija.

Še preden je stopil Rimljan na naša tla, je bila ptujska okolica razmeroma goste naseljena. Med tem ko so sledovi mlajše neolitike in halštatske dobe nudili raziskovalcem hvalježno polje, niso bile latenske najdbe do sedaj tako obilne.

Vendar so odkrili večja latenska grobišča z bogatim inventarjem, večinoma orožjem in nakitom ter keramičnimi iz-

sestavili. Vnjej so bili še ostanki pepela človeških in živalskih kosti.

Pomlad 1. 1938. so tam zopet, po zadnjem pogostniku Gorčnika v Skorbi, izkopali tik ob plotu njegove hiše približno pol metra globoko, tri črne žare s pepelom, ki so pa žal izgubile.

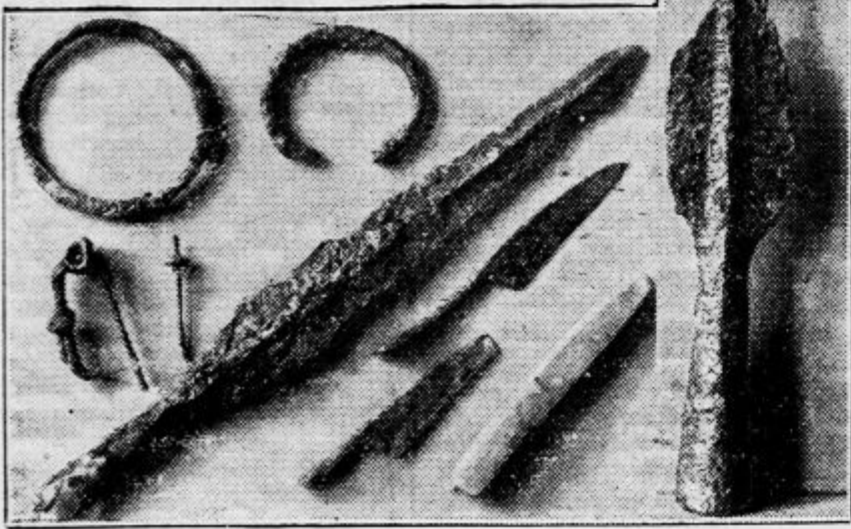
Na njivi pri državni ljudski šoli, tik ob meji med Skorbo in Hajdino, so 1. 1935. izorali dobro ohranjeno železno sulično

V zelo dobrem stanju sta še dva manjša nožica, približno 15 cm dolga z navzgor zavrtim ročajem. Zanimivo je to, da sta bila pritrjena ob četrtooglati, 13 cm dolga osilici na kateri se še dobro poznajo sledovi rje. Tretji, nekoliko večji nož s širšim rezilom so delavci pri čiščenju razdrobili in zavrgli, tako da ga ni bilo več najti. Dalje spominja tipična latenska železna fibula-zaponka s krogičico na silni najdbi pri Mokronogu. Tudi del neke igle s ploščato krogičico pripada neki fibuli ali drugemu lepoticnemu okrasju. Vrh teh predmetov je ležala dobro ohranjena, vitka konica latenske sulice, ki meri po dolžini 36 cm in se enakomerno zožuje proti vrhu. Njena največja širina meri le 4,5 cm. Tudi ta je na obeh straneh ojačena z eno izbočeno progo. Luknjice na odprtini spodaj, kjer bi se mogla bolje prilegati sulična ost na leseno držalo, ni več videti. Robovi in ostrina so zaradi deloma poškodovani. Sedaj so opisane najdbe oddane in razstavljene v latenski zbirki Ferškova muzeja.

Verjetno je, da ta grob ni osamljen, ampak spada k večjemu latenskemu grobišču, kar se da sklepati po kulturnih plasteh v gramozni jami. Morda je bila v bližini tudi večja ali manjša keltska naselbina, kar bi tudi potrdila najdba keltskega novca pri sv. Marku nižje Ptuja še ne kaj utegne zanimati arheologe. Komaj streljaj stran preko banovinske ceste, nekako pri 11 km kamnu ceste Ptuj-Borl, v smeri proti reki Dravi, so našli pri rigolanju njiv močno rimsko zidovje iz kamna in lep kapitel nekega stebra. Kmetje imenujejo ta kraj »Staro mesto« in zatrjujejo, da so pri oranju večkrat zadeli na rimske zidove in opeke. Prav pogosto najdejo tudi tam rimske novce. V bližini so pri Vapočah že pred leti odkrili rimske grobove. Čudno je nadalje še to, da se tudi tukaj, kjer se pričena brez dvoma večja rimska naselbina, odkril latensko grobišče kakor to dobro vidimo pri Skorbi in Poetovju. Muzejsko društvo v Ptujju hoče se letošnji jesen raziskovati to nekropolo in ono maloznano rimsko naselbino, ki bi nam morda tudi pokazala nekaj novih in jasnejših sledov drugega rimskega mesta, ki je vožil nekje pri Ptujju preko Drave.

A. S.

Konica latenske sulice iz Skorbe in različni okraski, najdeni v grobišču pri Stojncih blizu Ptuja

delki na raznih krajih na Dolenjskem, pred vsem pri Mokronogu, Valični vasi, Novem mestu, Podzemlju, na štajerskem v Dersini vasi pri Celju, na Pošteni in Pobrežju pri Mariboru. V ptujski okolici je bilo znano le grobišče pri Skorbi, ki so ga slučajno odkrili že 1. 1906. Na parceli št. 11 so začeli v globini približno 1 m na 87 cm dolg latenski meč, železno sulično, ki je dolga 33 cm ter njena največja širina 5,5 cm in končno dva večja odlomka izbokle ščitne grbe iz železa. Našli so še dva fragmenta lončne posode, pri kasnejšem arheološkem izkopavanju na tem mestu se je pridružilo tem predmetom še dvojce celih skled in črepljive velike žare iz gladke in črne gline. Po trdoplnem delu se je posrečilo, da so jo

ost latenske oblike, ki utegne biti z latenske nekropole v Skorbi, ki je oddaljena le dobrih sto korakov. Sulica je dolga 19,5 cm, a njena največja širina znaša 4 cm in je razen tega še ojačena na obeh straneh s po eno izbočeno progo. To je bilo poleg nekaj keltskih novcev vse, kar se je dobilo in vedelo o Keltech v ptujski okolici.

Te dni si pa je pridobil Mestni Ferkov muzej neverjetno dobro ohranjene predmete iz latenske dobe, ki so jih izkopali že v marcu tega leta pri kopanju gramozu v Stojncih pri Ptujju. Po izpovedih kopačev je ležalo okoli pol metra pod zemljo na prodcu. Pri glavi je imel mrtve železen obroč s premerom 9 cm in debelino 7 mm. Nanj je bila položena še odprta zapetnica ovalne oblike, katerih osti znašata 7,8 in 6,5 cm, a debelina 10 mm.

Danes odločitev o ljubljanskem kolodvoru

Razprava o vprašanju osrednjega prometnega vozla v Ljubljani

Ljubljana, 21. julija.

Dopoldne bo v mestni zbornici širša anketa o vprašanju novega glavnega kolodvora v Ljubljani, ki se je bodo udeležili zastopniki vseh zainteresiranih korporacij in instanc. Na dnevnem redu bodo posamezni konkretni predlogi o tem, kako naj se reši vprašanje osrednjega prometnega vozla v naši metropoli, hkratu pa tudi razprava o celotnem sporedu, kakor ga je zasnovala ljubljanska sekcija Zdrženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov. Dejstvo, da noben dober, uvaževanja vreden podrobni predlog ne more biti v navzkrižju s celotno zamisljo železniških in drugih inženjerjev, nam daje trdno upanje, da v akciji ne bo moglo priti do kakšnega ločenega mnenja in se bodo brez dvoma vsi sodelavci znali podrediti vrhovnim interesom naroda, prometa in železniške uprave.

Blagajne in peron

Tehnični oddelek železniške direkcije s podrobnim delom že del časa smotrno prispeva končni ureditvi celotnega vprašanja. Najprej so na kolodvoru uredili izhod, nato so prav estetsko preuredili vestibul za napravo novih blagajen za potniške in prtljažni promet. Zdaj ima kolodvorsko poslopje sedem potniških in eno prtljažno blagajno, kar zadošča tudi v primeru večjega navala. Ko so najprej razstirali peron v vsej dolžini postajnega poslopja, so mu začeli pridavati podaljšek.

Novi peron bo 66,63 m dolg in 8,10 m širok. V višini strehe starega perona bo zgrajena nova lesena streha, krita s ploščevino, ki bo segala do tira, da bodo potniki takoj iz izstopom iz vlaka obvarovani eventualne plohe, ki v Ljubljani ni bog ve kaj redek gost. Peron bo zgrajen na 15 masivnih stebrih iz emajliranega betona in pod njegovo streho bo lahko našlo zavetja več tisoč potnikov.

Dekliška republika v Kraljevcu

Obisk v Domu Franje Tavčarjeve

Nad stolpom gradu starega kraljevskega mesta Kraljevica se sprehajata jata golobov. Nad močnim rjavim stolpom gradu, v katerem je nekoč bila sklenjena zrinjsko-frankopanska zarota in preko katerega so šle neštete burje po hrvatskem Primorju, se danes samo še mirno sprehajajo znanilci miru. Svetlikajo se v soncu, v enakomerni spirali se sučejo nad stolpom in spet tiho sedajo na nazobčano streho. Včasih se z morja oglasi sirena, po gladini priplava od Sušaka, iz Bakarskega zaliva ali tam doli iz ovinka lepa bela ladja. Lahno drsijo dalje čolni in jadralce. Iz zaliva tja čez hrib se trudijo v prvi dopoldanski prigraveci letoviščarji, da se vržejo v kopaljšču v objem toplo slanice.

Tišina leži nad Kraljevcem, blagodejna tišina. Samo tam ob majhnem rtu, kjer se potopnikom daleč ven na morje kaže zavetna, v slogu nekoliko bizarna palača doma Franje Tavčarjeve, — tam odmeva mladostno žgolenje z vrta in iz kopaljšča tik pod Domom.

Mnogo je letos tožb o slabi letoviščarski sezoni na Jadranu. Naši domovi se pa ne morejo pritožiti. Mariborski in celjski in trboveljski in bakarski zalivi — vsi so dobro zasedeni, veliki in mali letoviščarji so zadovoljni. Do kraja nabit pa je tudi dom Franje Tavčarjeve v Kraljevcu. Kakih 120 deklic iz Slovenije, iz Subotice, iz Beograda letuje ta mesec v njem, z njimi je tudi nekaj mamic, nobena postelja in soba ni prazna. V avgustu pridejo fantje na vrsto, gotovo bodo tudi oni napolnili sobe, jesen bo potem morda še privla-

bila nekatere oddiha potrebne odrasle (žal jim ne bo!), — tako lahko računamo, da bo dom Franje Tavčarjeve imel letos dovolj ugodno sezono. To zasluži. Uprava je letos v dovolj večjih rokah.

Ob sedmih zjutraj se začne dramiti to ljubko mravljišče. Vse bodoče male gospodinjke same uredijo bele postelje, potem se potrudijo k zajtrku. Nekatere drobne punčke so komaj kos veliki skodeli kave in debelemu kosu kruha. V kopalnih hlačkah ali lahkih oblekah se prikažejo na soncu, ki jim le redkokateri dan ali uro odprave svojo zvestobo. Pa tudi če ni sonca, je ozračje vedno toplo in voda mlačna. Ping-pong, metalna žoga, kegljišče, pa še ta in ona igra je na razpolago na dvorišču ali v skromnem parku pred Domom. Med zelenim grmičjem polegajo skupine malih letoviščark, prijateljice v vedno važnih pomenkih, — kako bi neži spol brez tega! Dve, tri so se morda po zajtrku zglasile pri gospodinji zaščitni sestrin, ki venomer ordinira in je v svojem belem plašču živo poročstvo zdravstvene varnosti, pribežališče za vse nenadne vročine in zobobole. Maroderke ostanejo v varstvu zaščitne sestre: vsa zdrava, zdaj že dobro ozdravljena drobnaž na čaka na znamenje zvončka v rokah skrbnega plavalnega nadzornika in njegovih tovariših (akademikar in učiteljskih maturantik). Pogumno se zakadi čila čreda v vodo, — o, zdaj že vse pogumno brcajo, da si upajo od trdega prodorja tja do mreže. Po deset minut ostanejo skupine v vodi — potem pa spet na sonce, k igram ali poležkanju. Tako se menja skupine

Nad eno tretjino ...

Naša železniška direkcija prispeva torej nad eno tretjino vseh železniških dohodkov, opravlja nad eno četrtino vsega potniškega in eno četrtino vsega tovornega prometa v državi. Visoka mera donosnosti železnic v Sloveniji pa nam postaja nazorno jasna, če dohodek preračunamo na 1 km proge in na enega uslužbenca. Medtem ko znašajo dohodki na 1 km v vsej državi povprečno 207.000 din in na enega uslužbenca 30.600 din, znašata na področju ljubljanske direkcije ti dve številki 375.000 in 41.900 din, za Beograd n. pr. pa samo 183.400 in 27.200 din. Naša železniška direkcija s svojimi dohodki ne le nadkriljuje vse druge direkcije države, temveč celo pomaga kriti primanjkljaje. Od 1.484 km novih železniških prog, ki so bile zgrajene po prevratu do leta 1935., je beogradska direkcija dobila 1044 km (702%), Ljubljana pa samo 60 (4,3%).

Te uradno izkazane številke pač dovolj glasno izpričujejo upravičene zahteve po izboljšanju stanja železniškega omrežja v dravski banovini in spriče teh dejstev se bodo brez dvoma vsi zainteresirani strnili k enotni akciji za temeljito rešitev kolodvorskega vprašanja v Ljubljani.

POLJČANE. Poročali smo, da je v soboto utonil 6 letni fantek Jože Lovce iz Sp. Laž. Kljub dolgemu iskanju ga v soboto niso mogli najti. V ponelejek je sel oče sam ponovno ob reki in preiskal slaheni kotiček. Res se mu je naposled posrečilo trupelke pri Čadranjski vasi najti. Zapleteno je bilo v vejave drevesa. Otročička so v torek pokopali. — Planinsko rajanje, o katerem smo obširno poročali, se v nedeljo zaradi slabega vremena ni moglo vršiti ter je preloženo na nedeljo 25. julija. Planinci, v nedeljo na svidenje na Boču!

Luksus, ki si ga lahko vsakdo privošč!

ELIDA MILA

ELIDA MILO *Favorka*. — Že deset let ljubljene vsake lepe žene

Naši na svetovni razstavi v Parizu

Pariz, 15. julija.

Dan po narodnem prazniku smo porabili za ogled razstave. Z avtobusom smo se peljali do prvega pristanišča ob Sani, od tu naprej pa z ladjo (vendette) do vhoda na razstavišče. Na razstavnem prostoru, ki leži sredi Pariza in obsega okrog 100 ha, v obsegu pa 6,5 km, vodi vsega 31 vhodov, od katerih pa imajo le glavni dobre prometne zveze z avtobusnimi programi in s podzemsko železnico.

Razstava je razdeljena v glavnem v dva dela, v francoskega in v inozemskega. Sodeluje 42 držav s svojimi paviljoni, v katerih pokažejo obiskovalcem vsestranske uspehe in napredek svojih narodov. Nemo goče je v tako kratkem času, kakor je odmerjen izletnikom, ogledati si vse to, potrebovali bi za količnej podrobnejši ogled več tednov, čeprav je znatno število paviljonov še nedodelanih in neotvorjenih. O paviljonu USA govorijo, da bi bil moral biti po ameriško zgrajen v 48 urah, pa delajo sedaj na njem že 3 mesece in še ni gotov.

Šli smo po vrsti v posamezne paviljone, večino smo mogli le prav površno ogledati. Največ obiska sta deležna nemški in ruski paviljon. Oba po splošnem mnenju tudi najbolj zanimiva, zlasti ruski, oba pa tudi že po znanosti najbolj privlačna.

Opis, kaj smo v teh paviljoni vse videli in kakšne vtise smo odnesli, bi bil predmet posebnega poročila. Dalje časa smo se seveda zamudili v jugoslovenskem paviljonu, ki je po znanosti skromna zgradba, v notranjosti pa prav čeden, in za denar, ki je bil na razpolago za zgraditev in za razstavne predmete, dovolj reprezentativen. Številnega obiska je deležna posebno bosanska lesena hiša, v kateri se prikazuje naše šumarstvo in naša lesna industrija. To hišo hočejo Francozi kar tu

obdržati. Manjka seveda še marsikaj, veliko bi še spadalo jugoslovenskega napredka v paviljon. Poglavitni pa je začetek, da smo sploh na razstavi. Obiskovalci, ki nismo strokovnjaki, temveč kakor sto in stotisoč obiskovalcev, ki so prišli in bodo še prišli na razstavo, smo zadovoljni zapustili naš paviljon.

Opoldne smo se udeležili v restavraciji De Paris banketa, ki ga je priredilo tukajšnje društvo prijateljev Jugoslavije te dni na razstavo došli jugoslovenskim organizacijam s predsednikom Louisom Marionom, bivšim francoskim poslanikom in ministrom, velikim prijateljem Jugoslavije. Njegovemu temperamentnemu govoru so sledili na banketu še krajši govori sedemih drugih govornikov Francozov in Jugoslovenov. Med njimi je bil naš vodnik prof. dr. Pretnar, o katerem pravijo Francozi, da govori boljše in lepše francoski kakor rojeni Francozi.

Po banketu smo nadaljevali z ogledom razstave. Večina se nas je potegnila na vrh 300 m visokega Eifflovega stolpa, od koder smo občudovali prekrasno panoramo Pariza in okolice. Nakupili smo si razne spominke in originalnosti razstave. Seveda smo mimogrede stopili tudi na plzenca v češkoslovaškem paviljonu.

Po običajni skupni večerji, na kateri nas je obiskal že 27 let v Parizu bivajoči tovarnar zlatnine G. Klopčič, naš rojak iz Morav, smo dobili »apostro«. Nekaj jih je šlo spet v opero, nekaj v gledališče, drugi v kino, nekaj bolj »korajžnih« pa nas je potegnil taksi za 12 frankov naprej na bohemski Montmartre, nato pa še na Montpansse, da spoznamo Pariz ponoči v vsej njegovi originalnosti. Skoro ves dan je po malem deževalo. Menda bo le res, da povprečno vsak drugi dan v Parizu dežuje. Življenje na ulicah je nekam zaspano; pozna se, da je bil včeraj narodni praznik.

Dve tragični smrti v Mariboru

Samomor industrijca z Reke — Truplo dolgo pogrešane posestnice Gselmanove so našli

Maribor, 21. julija.

Oblastva imajo spet opravka s primerom tajnstvene smrti. Gre za pogrešano 54-letno posestnico Kristino Gselmanovo iz Bresternice pri Mariboru. Dne 10. julija je baje nekaterim znankam povedala, da je sita življenja in da pojde v Dravo. Odlej je niso več videli. O tem so bili obveščeni orožniki, ki so jo pričeli iskati. S silo so odprli vrata njene domačije. Preiskali so vse prostore in tudi gospodarsko poslopje, toda skrivnostno izginile Gselmanove ni bilo nikjer. Ker je bilo tudi gospodarsko poslopje zaklenjeno, se je vsiljevala domneva, da je Gselmanova res šla v Dravo in da je tamkaj našla smrt.

Toda kmalu so se v zvezi z nenadnim nastankom Kristine Gselmanove pojavile med ljudmi govorice, da je postala Gselmanova žrtve zločina. Davi je našel hlapec, ki je zaposlen pri gospodarju hiše št. 135 v Bresternici, v seno zakopano in trohneče truplo Kristine Gselmanove, ki je od 11. julija t. l. ni bilo na spregled. O tej najdbi so bili takoj obveščeni mariborski orožniki. Poročali so državnemu tožilstvu, ki je za danes popoldne odredilo obdukcijo. Truplo so prepeljali v mrtvašnico na pokopališču v Kamnici. V zvezi z obdukcijo bo tudi krajevni komisijki ogled domačije. Vsa Bresternica je močno pod vtisom tragične smrti Gselmanove, ki je bila varčna in pridna gospodinja.

★

Danes okoli 11.45 je razburil Maribor nenavaden dogodek, o katerem se je kmalu razvedelo po mestu in ki je bil predmet dnevnih razgovorov v vseh krogi nadstropja palače na Glavnem trgu 1, kjer

se je namreč pojavil na balkonu četrtega nadstropja palače na Glavnem trgu 1, kjer se nahaja »Velika kavarna«, nad 50 let stari mož, doma z Reke.

V trenutku se je vzpel preko ograje in se pogel na dvorišče, kjer je obležal strelno zmrčarjen s polomljenimi nogami in razrezanim vratom. Poleg njega je ležala britve, kar daje domnevati, da si je pred smrtnim skokom prezel vrat z britvijo, da bi bila smrt gotovješa.

Delavci, ki so zaposleni pri prenavljanju sten na dvorišču, so ob prizoru od groze ostrmeli. Priskočili so takoj na pomoč. Tudi reševalci so, obveščeni o dogodku, pribrežali na mesto tragičnega dogodka. Vendar je bila vsaka pomoč zaman. Na mesto nesreče je prispela tudi policijska komisija, ki je dognala, da gre za Nikolaja Peperja, po poklicu industrijca iz Reke.

Komisija je ugotovila naslednje: Nikola Peper, ki je star 58 let, je prispel te dni v Maribor k svoji sestrin, ki je soproga tukajšnega kavararja Klešiča, da nekoliko poživljuje razvane živce. V trenutku duševne pobitosti je segel po britvi, se vsedel na okno v 4. nadstropju in si prezel vrat, naker je omahnil na zunanjo stran in padel v globino. V petek bodo prepeljali njegovo truplo na Reko, kjer bo pokopan.

Tolščki podvrženim in miščastim, pri katerih se kažejo znaki raznih tegob zaradi nezadostnega izločavanja sokov, pomaga odlično večtedenska pitna kura z naravno »Franz-Josefovsko grenčico. Taki ljudje morejo tudi doma — a pod nadzorstvom svojega zdravnika — delati kuro za hujšanje. Upr. reg. št. or. 15. 455/33.

kakšne rakete, hišniku Marku je bilo skrivaj naročeno, da pojde po cvetje in zelenje. Resnično, pripravljala se je zarota. Dobra večerja je bila tokrat posebno hitro pripravljena. Radio se ni oglasil na dvorišču. Marveč je pred Dom prišel ves zbor deklic, se zvrstil v polkrog, vsepovedno pričujoča gospodinja učiteljica Škerljeva iz Bevk, pa se je tokrat prikazala v vlogi pevovodje... Zdačji se je oglašila tako ubrana, tako lepa slovenska pesem, da smo redki poslušalci kar ostrmeli. Ko so se s strehe doma švigline v prekrasni večer raket in je na nazidku ob morju zapleteni umetniki ogenj, da je bil od njega ožarjen ves Dom, se je namah namnožilo število poslušalcev, kar v galopu so prihiteli iz Kraljevice. Tedajci se je dvignil izza svoje pisalne mize tudi upravnik Hinko Klavov, da pogleda, kaj se tu dogaja. In ko se je pričelo poklanjanje šopkov in so se zvrstile deklamacije, je bilo njemu in vsem naokoli jasno, da bo upravnik jutri — hotel ali nehoté — praznovati svoj god. Naj le povem, da je bila gratulacija tako ljubko pripravljena, razpoloženje ustvarjeno tako pristrčno, da res zasluži pohvale tudi na tem mestu. Še in še se je oglašala slovenska pesem, posebno pa smo občudovali sopranček mlade solistke iz Subotice. Njen glas je neverjetno sličen sopranu Režike Kortnikove iz Trbovelj. Vrblne nad morjem, zelena planina... Kristalno čisto je zvenela prelepa pesem. Trajna nina ni nena... je sanjavo ponavljal zbor. Saprmet, kar zgrabilo nas je, pa se nismo upali pomagati. Disciplin nad vse!

Takšni prireditvi je bilo treba dati — poleg ploskanja in vzklikov izza ograde — tudi vidnega priznanja. Gospod upravnik, ki v tej naglici ni utegnil obleči fraka, marveč se je prikazal med ljubljene mlade

dino gol do pasu, se je zahvalil široko razprostrti rok, potem pa je natočil malinovca in je podaljšal policijsko uro vse tja do poldeseti. Lastnoročno je nasukal radio, da sta se oglasila polka in valček. Zaprleale so nekatere dične male balerine iz Ljubljane, ki so videle že boljša tla, kakor tisti beton pred Domom. Mala Zorka iz Subotice, ki še ne hodi v šolo, je brez predaha izdeklamirala vse svoj repertoar, kakšnih pet ali šest pesmic, katerih jo je naučila ljuba mamka za nastop pri Rdečem križu, počeniš z odo o stari devici Kati vse tja do himne ciganov. Hišnikovi dve hčerki, ki sta se že docela poslovenili, sta zbranim občinstvu ob svitu velike žarnice nad vhodom v Dom predstavili zanimiv dvogovor iz paradiža, naposled pa se je vse končalo z velikanskim protestom, ker je zvonec neusmiljeno oznanil policijsko uro. Tam doli po morju je hitela mimo Doma prekrasno ožarjena jahta: gospoda se je peljala na izlet v Bakarski zaliv. Bilo je lepo kakor v pravljici, prizor, ki je gotovo pomagal devočicam po tem radostnem večeru zasnuti čim lepše sanje.

Ljubi starši, kaj naj vam še povemo? Mnogo, mnogo srčnih pozdravov natovorilo dekleta vsakomur, ki se zgleda v prijaznem Domu Franje Tavčarjeve. Da, izpočetka je bilo domotežje, tako pekoče, da tega ni bilo moči povedati, tem manj, ker tiste, ki so hile najbolj žalostne, se pisati ne znajo. Toda dnevi tekajo naglo, nikjer tako naglo kakor v Kraljevcu. Lejte, samo še teden se bo obrnil, in že bodo naše ljubke punčke spet doma. Nu, prav zato, ker je svidenje tako blizu in ker bodo drobne pripetice nežnega spola same vedele pripovedati mnogo zgovorneje in slikoviteje kakor ubogo pero poetnega popotnika, mi dovolite, da postavim piko.

Jadranski pokal

JSK Victoria — SK Ilirija

Sobota, 24. VII. ob 20.30 v kopališču Ilirije.

Domače vesti

Za svetnika v kmetijske zbornice
dravsko banovine je delegiral upravni odbor Jugoslov. šumarskega združenja v Zagrebu inž. Sotoška kot zastopnika ljubljanske podružnice, za namestnika pa inž. Franja Sevnika, uradnika državne uprave razlaščenih gozdov v Ljubljani.

Planinsko rešanje na Boču Nagajvi Pluvius je v nedeljo pokvaril zelenemu očencu Boču težko pričakovano veselje, da bi sprel v svoj objem vse navdušene planince in planinke, ki so si hoteli izbrati tam gori na trati pred Sv. Miklavžem svojo kraljico. Podružniki slovenskega planinskega društva v Rogasčji Slatini in v Poljčanah, ti verni čuvarji starega Boča, sta morali zaradi dežja odpovedati ranjanje. V dobri veri in v prepričanju, da vtrajnost komeno le zmaga, sta odločila, da bo ranjanje v nedeljo dne 25. t. m. z že naznanjenim sporedom. Tedaj na svidenju na Boču Vabljani vsi, ki so dobre volje, in posebno oni, katerim je zgradba planinskega doma pri srcu!

VELIKI POPUSTI
NA POLETNI prodaji
ZAKLJUČNI

OD 20. JULJA DO 14. AVGUSTA.

A. ŽLENDER
MANUFAKTURA
Ljubljana, Mestni trg 22.

Retete dobe novo šolo. Iz Retet nam pišejo: Zdjaj bo menda le res. Po skoro 20 letnem prizadevanju se bliža graditev rešetke šole oddoljiti. Kakor bivši šolski upravitelj Vidic, se tudi sedanjí voditelj Korenčan s krajevnim šolskim odborom prizadeva da dobe potrebna denarna sredstva. Načrti so gotovi in denar je tudi za začetek zagotovljen. Graditev šole bi bila lahka, ko ne bi bilo nad stoletno dan zamrznili vlog. Nova šola bo štirizrednica in bo v okras vsemu kraju. Gradili jo bodo tik postajališča in poleg sedanjega šolskega poslopja.

Slavonski planinski praznik. V Pakracu deluje podružnica hrvatskega planinskega društva »Psumje«, ki je zdaj na svoji lepi planini istega imena otvorila svoj dom ter otvoritev združila z lepo slavnostjo vseh planincev iz Slavonije. V novem domu bo imelo prostor nad 50 oseb. Prilije je iz kamena, nadstropje pa je leseno. Za zgraditev doma si je pridobil največ zaslug zaslužni planinec Josip Svoboda in zato nosi tudi dom njegovo ime.

Ustanovitev zveze bokeljskih občin. Še konec aprila so se sestali v Kotoru predsedniki 16 občin iz Boke, ki so napravili pravilnik zveze bokeljskih občin. Ta pravilnik naglašja v prvi vrsti, naj se vsa Boka Kotska v vseh gospodarskih in nacionalnih pogledih smatra kot celota. Nekaj občin pri zborovanju ni bilo zastopanih in zdaj, ko je treba pravilnik nove zveze predložiti politični oblasti, se pričakuje, da bodo tudi ostale občine podale svoje mišljenje o ustanovitvi zveze bokeljskih občin. Velika večina občin pa je to zvezo sklenila in zdaj tudi maloštevilni protesti ne bodo imeli učinka.

Kopalci, turisti
in sportniki!

Uporabljajte dr. Kmetovo mazilo in olje za sončenje. — Dobi se povsod. Zaloge: Lekarna dr. S. T. KMET, Ljubljana, Tyrševa cesta.

Nova telefonska centrala v Zemunu bo slovesno otvorena 9. oktobra. V njej montirajo zdaj moderne aparate, ki bodo imeli zvezo z avtomatično centralo v Beogradu z 23 programi. Uredili bodo tudi kabel s 23 programi in bo tako 43 prog za telefonski promet z Beogradom. Nova zemunska telefonska avtomatična centrala bo imela 600 števil, njena kapaciteta pa bo zadoščala za tisoč števil. Dosedaj ima Zemun okrog 400 telefonskih naročnikov in je gotovo, da bodo tudi ostale številke v najkrajšem času naročene.

Soferski lapti poklenih šoferjev in samovozačev motornih vozil bodo za ereze Kranj, Radovljica in Škofja Loka v tork 10. avgusta ob 8. uri zjutraj pri sreskem načelstvu v Kranju. Interesenti naj svoje pravilno opremljene prošnje pravočasno vložijo pri sreskem načelstvu v Kranju.

Polovljena vozina v Trebarjevo. Minjster za promet je odobril polovično vozino na državnih železnih vsem udeležencem vseslovesni odpravi spomenika pokojnega bratoma dr. Antonu in Stjepanu Radiću, ki bo 25. julija v Trebarjevu pri Sisku. Olajšava velja od 21. do 27. junja.

Povišana vozina v Pariz. Zaradi povišanja tarife na francoskih železnih je generalna direkcija državnih železnih zveljavljeno ob 31. julija t. l. povišale cene za potovanje s posebnimi vlaki na pariško mednarodno razstavo in sicer za 2. razred 150 din. za 3. razred pa 100 din od polniaka.

Nove žrve Storižita. V nedeljo je napravilo več Tržičanov izlet k koči pod Storižem. Nekaj otrok je šlo od koč proti vrhu Storižja skozi takozvano Zrelo. Na potu so prišli na obsežno snežnico in v razposajenem veselju so se drsali po snegu. Ker je pa ta sneg sedaj trd kot led, so začeli naglo drsati ter prileteli iz snega med ekalojve. 10 letna Vida Hajban si je zlomila nogo. 13 letni Vilko Radon pa je priletel med skale ter si prebil lobanjo. Vida se zdravi v ljubljanski bolnišnici, Vilka pa so v petek iz bolnišnice pripeljali domov in je naslednji dan umrl. Vsi drugi so odnesli neznatne praske. Mali Vilko je letos že deseta smrtna žrtev nevarnih severnih storižskih pečin.

Vpisovanje v Legatov Enoletni trgovski tečaj v Mariboru zopet vsak dan tudi ob nedeljah od 10. do 12. v šolski pisarni. Vozovna ulica 4. Lastni študijski internat. Šolski program in vojašnica brezplačno.

Elektrifikacija suškega tunela je bila sklenjena na merodajnih mestih in zdaj bodo elektrificirali železniško progo od Suške do Škrijeva, kar bo prva etapa v elektrifikaciji vse proge skozi Gorski Kotar. Elektrifikacija proge do Škrijeva z ureditvijo, lokomotivne, remizo v Škrijevici itd. bo stala okrog 30 milijonov, od katere svote odpade skoraj polovica na same lokomotive. Električni tok bo dalj Sušak.

Neurje v Bosni. Že od nedelje divjajo po bosanskih pokrajinah neurja in je mnogo važnih cest pod vodo, pokvarjeni so tudi železniški tir in od poplav sproženi plazovi so zasuli mnogo njiv in travnikov. Hudourniki so onemogočili promet na cestah Sarajevo—Ban Pjesak—Zvornik in Sarajevo—Žepče. Na ta način je bil onemogočen promet preko Romanije s Srbijo in med Banjaluko in Travnikom.

Potres v Splitu. V Splitu so v tork ob 8.02 občutili kratak, močan potresni sunk, ki je trajala samo 4 sekunde. Sunk je spremljal podzemno grmenje, ki pa je, kakor domnevajo, prihajalo od morske strani. Ker v Splitu ni seismografskih aparatov, ni moglo dobiti točnejših podatkov o potresnem sunku. Sunk, ki je bil precej močan, ni v mestu in okolici povzročil nobene škode.

Dolina Toplice pod vodo. Nad Prokupljem in okolice so se v zadnjih dneh izlivala velike plote, ki so vso dolino Toplice pretvorile v ogromno jezero. V tej pokrajini se vrstijo nevihte s plohami že kakih 10 dni in imajo kmetje od nallivov ogromno škodo. Hudourniki so razorali ceste, razdril več mostov ter poškodovali tudi mnogo gospodarska poslopja. Zaradi nallivov zastajajo večkrat po nekaj dni vse zveze med Prokupljem in Kuršumlijo.

Ake koža te skeli — uporabljaj TSEHAMBIA PIL. Brogerija Gregorič d. s. o. s. Ljubljana, Prešernova 5.

Primer nenavadne sposobnosti je gotovo pismošola Vlastko Avramović, ki že dolga leta raznaša vse poštno pošiljke po Jalovniku blizu Šabca na področju, ki ima nad 500 domačih in desetkrat toliko prebivalcev. Mož je nepismen, nikdar ni hodil v šolo, ve pa za vsako pismo, kam zariše nekakšne znake in potem se nikdar ne zmoti. Za svojo službo dobiva od občine na mesec po 150 din, ima pa tudi skromne doklade od sodnije in sreskega načelstva za raznašanje raznih pizvov. Že davno je ugotovljeno, da je ta nepismeni pismošola bolj zanesljiv kakor pa razni uslužbeni, katere so prej sodišče in sresko načelstvo poverili z raznašanjem spisov. Nepismeni pismošola si da pri uradu prebrati imena naslovnikov in to si tako dobro vtisne v spomin, pa menda tudi razmesti v svoji torbi, da nikdar ne zamenja niti ljudi enakih prilimkov.

Predno odidete na počitnice ali Vaš letni oddih se oglasite pri

Foto Tourist Lojze Šmuc na Aleksandrovi cesti 8 — ali v podružnici Prešernova 9 — kjer dobite sveže filme ter 5 minut strokovnega pouka, da pravilno fotografirate oz. osvetlite Vaš film, ter napravite res lepe slike, katere so Vam v trajen spomin. Na počitnicah Vas postrežemo poštrenoobratno.

Fotoparat Vam posodimo brezplačno — le da kupite filme.

Cadet Box
vel. 4,5 x 6 s tremi filmi samo Din 99.—

Se priporoča.

Foto Tourist Lojze Šmuc
LJUBLJANA — ALEKSANDROVA C. 8, ali podružnica PREŠERNOVA 9.

Zanimiva ekshumacija. Po zahtevi beograjskega sodišča so izkopali ter preiskali na niškem pokopališču truplo bivšega direktorja gospodarskega oddelka beograjske občine dr. Dragoljuba Djulizabarića. Povod je bila ovađba, ki jo je vložil pri beograjski policiji njegov bivši sluga, ki trdi, da je bil njegov šef zastrupljen s sokom nekih strupenih rastlin, prilitih v žganje. Kaj je komisija ugotovila, še ni znano, gotovo pa je, da bo vsa zadeva sprožila celo lavino preiskav o odnosu med pokojnim ravnateljem in njegovimi najbližjimi sorodniki. Mož je zapustil svoji ženi, ki je doma od nekdaj iz Slavonije, pol-druge milijon in se zdaj domneva, da je njegovo sorodstvo zaradi te oporoke povzročilo vso senzacijo.

Uprava
»Kostrišniški — Slatinski
pošta: Podplat
priporoča
domačo povsem naravno
Kostrišniški
mineralno vodo.
Kraljev vrelc.
Ignacijev vrelc.

Za stavo je pojelel živo miš. Za majhno stavo nekaj dinarjev se uprizarja maršak. Eni pijejo velike količine rakije, drugi vino in se tudi zgodijo, da sicer stavo dobijo, a da jih ubije alkohol, a med vsemi temi rekordi po stavah ima menda prvenstvo kmet Damjanović iz Košutice, ki je za 40 din pojelel z diako in kostmi živo poljsko miš, katero so ljudje, ki so organizirali stavo, ujeli na njegovi njivi. Ko je miš pogoltnil in dobil štiri kovače, je hotel za enako ceno pojedati še podgano, katero naj bi sosedje ujeli v njegovi kleti. Ker ni bilo zanimanja za stavo in lov na podgane, se je moral mož zadovoljiti z miško.

Obledelo oblike barva v različnih barvah in plista tovarna JOS. REICH.

Pekoče noge, hude bolečine so v nekaj minutah odstranjene, občutljivi gležnji, ranjene noge so spet v redu po dobrodneli kopeli s ajlo sv. Roka. Ne bodo vas mučar več mučila kurja črta in čevlje manjši številki boste lahko nosili. Sol sv. Roka je pravi dobrotnik nog.

Iz Ljubljane

Proslava patrona avtomobilistov. Kakor vsako leto to tudi letos Zdrženje avtomobilskih izvoščkov praznoval god svojega patrona sv. Krištofa. V nedeljo 25. t. m. ob 10. bo sv. maša pri Sv. Krištofu, po maši pa bo pred cerkvijo blagoslovitev voz in planket. Cerkevno opravilo bo imel župnik g. Zakrajšek, ki je take proslave opravil tudi po drugih državah ob velikem zanimanju avtomobilistov. Župnik Zakrajšek in Zdrženje avtomobilskih izvoščkov naprošata g. avtomobiliste in soferje, da se v čim večjem številu udeležijo proslave znamenitega zaščitnika. Udeleženci naj blagovolijo postaviti svoje vozove tako kakor prejšnja leta, da bo po končani maši pripeljal vsakdo svoje vozilo pred cerkev k blagoslovitvi.

Še eno leto telovadišče v Ljubljani. Ob dolenski progi v Udmatu med Domžalsko cesto in »Pod Ježami« je postalo v zadnjem času zelo živahno. Moščanski Sokoli si tukaj urejuje svoje letno telovadišče. Pred več leti je bila tu jama, ki so jo zasuli z odpadki iz tovarn, z ilovico in ogorki. Prostor je ljudstvo krstilo po teh odpadkih (Lösch). To ime nam ne dela časti in ne bo prav nikakoli škoda, če bo zdaj zginito. Vse prostor je zelo obiljen in bo lahko služil tudi za večje prireditve. V tekočem letu ne bo mogoče prostora povsem preurediti, vendar pa toliko, da bo imelo sokolsko društvo Ljubljana—Moste 1. avgusta tukaj svoj letošnji nastop. Hvalevredno je, da si moščanski Sokoli urejujejo ta prostor sami s kulukom in prireduje naklonjenega občinstva. Kakor zmanj, nima to društvo svoje telovadnice in gostuje v sosednjem Sokolskem domu v štepanji vasi. Z ureditvijo tega prostora bo pa imela vsaj poletni svoje telovadišče.

Promenadni koncert. Turistični odbor mesta priredi drevi ob 20. promenadni koncert v Mostah pred kino-matografom Moste. Igrala bo Delavska godba »Zarjasc pod vodstvom g. kapelnika Grudna. Vadijski zbor Školske Ljubljana—Slika naznanja, da bo telovadba ta mesec in avgusta po naslednjem urniku: člani ob četrkih od 20.30 do 21.45; članice ob ponedeljkih od 20. do 21., moški naraščaj ob četrkih od 19. do 20.15, ženske naraščaj ob ponedeljkih od 19. do 20., moška deca ob torkih in četrkih od 18. do 19. ženska deca pa ob sredo in petkih od 18. do 19. Vsa torka je od 18. do 21. proste telovadbe za moške oddelke, vsako sredo pa ob istem času prosta telovadba za ženske oddelke.

Nevesel jidi žagarskega tarinoga gl. banja. V neki gostilni na Zabajaku, nedaleč od trga z drvi, kjer imajo tudi žagari svojo posojilnico, je prišlo v tork zvečer do razburilnega incidenta. Po vzgledu drugih slojev, ki skušajo urediti svoje gospodarske odnose s svetom, so se žagari sešli na pomenek, kako bi določili enotno tarifo, da ne bi drug drugemu hodili v škodo. A med njimi je bilo preveč ločenih mnenj, da bi mogli kar tako priiti do sporazuma, in moške so se precej živahno sporekli med seboj. Okrog njihovega omizja so se začeli zbirati radovedni, ki so skušali — pač kot glas iz kupujočega in plačujočega občinstva — s svojimi pripombami njihovo zadržbo še povečati. Na lepem pa so žagari spoznali, da imajo opravka s skupnim nasprotnikom, v hipu so se pobotali in družno udarili po valjcih. Na koncu je moral intervenirati stražnik, ki je enega izmed žagarijev aretirali, a policijo pa bodo imeli opravka tudi drugi udeleženci spopada.

Mestni emetariji tudi na Vič in ostale periferije. Posestniki stanovanjskih hiš v bivši viški občini opozarjajo mestno poglavarstvo, naj odredi pobiranje smeti po mestnih emetarijih tudi po priključenih viški občini, vsaj po onih cestah, kjer so večje stanovanjske hiše, zlasti pa po Tržaški cesti do stare viške šole. Dosedaj pobirajo emetariji menda le do kolonije »Slan in domt, kjer se nehalo ugodnosti meščana; od tam dalje smo le v toliko meščani, v kolikor imamo mestne obveznosti. Mestno poglavarstvo naj določi nekaj dni v tednu za pobiranje smeti in naj te dneve: kakor tudi ulice objavi v listih, da bodo gospodarji pripravljeni. — Občinski evneniki, imenovani, z viške občine, naj la naš predlog vsaj podpirajo, če že sami iz lastnega nagiba ne podpirajo drugega, kakor da se v njih neposredni bližini premesti nekaj cestnih svetilk. Za naše dajanje, ki so nam zvišane od sedemstoletne na tri milijone dinarjev, odkar imamo šest bitih meščani, pa že smemo zahtevati vsaj smetanje, če že ne drugega. Ljubljanski občani z Viča.

Karambol v beigradskem predmestju. Na križišču Dravske in Vodovodne ceste, tik znane gostilne pri Fortunu, je prišlo včeraj popoldne do karambola, ki je povzročil nekemu mlademu oficirju precej hude poškodbe, otema avtomobila občutno razbil prednja dela, vsem polnikom pa hkratu prizadel mnogo strahu. Po Dravski cesti je pripeljal podporočnik Radomil Milošević, ki služi pri 45. pešpolku v Mariboru, s svojim šoferjem. Iz Kleč pa je isti mah s precejšno brzino privozil neki zasebni avto proti mestu. Na voglu sta obe vozili s silovitim sunkom treščili drugo v drugo, da bosta obe potrebni temeljite reparature, podporočnik Milošević pa je dobil prav nerodne rane po obrazu in glavi, da so ga morali reševalci prepeljati v bolnišnico. Kakor je podporočnik pripovedoval: je nezgodo zakrivil avtomobilist iz Kleč, ker je prepozno dal signal. Vse stvar pa bo morala raziskati še policija.

Zagonečen zločinski napad v Nunski ulici. V tork pozno zvečer je v Nunski ulici prišlo do obžalovanja vrednega dogodka, katerega ozadje še ni pojasnjeno. Kleparski pomočnik Herman Rakovec se je okrog 23. vračal z neke seje v mesto proti domu. V Gradišču je zavil v Nunsko ulico, nato pa je bil namenjen proti Rožni dolini, kjer stanuje. V ozkem, temnem delu Nunske ulice pa je na lepem planil predenj maskiran neznanec precej visoke postave, s črno krpo preko obraza, in ga z nekaj udarci pobil na tla. Udari ga je najprej po čelu, da se je zgrudil, a ko je nezavesten ležal na tleh, ga je še z nožem zabodel v prsi, da mu je zadal 8 cm dolgo in 1 cm globoko rano. Pozneje se je Rakovec zavedel, in ker poškodbe niso bile prehude, se je vrnil proti Kongresnemu trgu. Tam je naletel na nekega uslužbenca Narodnega gledališča, ki ga je odvedel v kavarno »Zvezdco«. Tam so poklicali rešilni avto, da je ranjenca odpeljal v bolnišnico. Za napadalcem še ni nobenega sledu, ravno tako je še zaronetka, kaj je bil vzrok napada.

Kup obratnih neoršč. Med drugimi pacienti so včeraj spreljali na kirurškem oddelku tudi več delavcev, ki so postali žrtve svojega dela. Z Jesenjo so pripeljali v bolnišnico 26-letnega delavca Ivana Koprca, ki je doma iz Polokov pri Koroski Beli, zaposlen pa na neki Slagradovi stavbi. Voziček okolišnje železnice mu je zdrobil desno roko. V Tržiču je 36-letnemu delavcu Ahašičevu tvornice Petru Podakarju okularna izkvečila levo roko. Na neki stavbi v Ljubljani je dvigalo zlomilo roko 30-letnemu zidarskemu delavcu Francetu Šeškariju iz Kozarij. Precej pogoste so zadnji čas nesreče v strojnih tovarnah in livarnah. Od tam so včeraj popoldne pripeljali v bolnišnico 24-letnega strojnega ključavničarja Franceta Žirovnika, stanujočega na Glincah, ki mu je pri delu padel kos železa na roko in mu zdrobil levi palec.

Brzoturnir L. S. K. a. Drevi ob 20. to brzoturnir na čast članom, ki so se nedavno vrnili od vojakov. Torci ločno in polnoštevilo v Zvezdi!

Za kuharski tečaj za hišne uslužbenke sprejema priglasbe in daje informacije posredovalnica Wolfova 10, telefon 3053. Apelliramo na cenj. gospodinjice, da dajo svojim uslužbenkam nekaj prostih ur v tednu, da se morejo udeležiti pouka.

Trgovci se ponovno opozarjajo, naj ne dajejo nikomur protovolijsnih prispevkov, če prosielc nima predpisane potrdila policijske oblasti ter priporočila Zdrženja trgovcev, Uprava.

Iz Celja

Nesreča v tovarni. V soboto se je ponesrečil v tovarni v Storah 50-letni delavec Andrej Bikovec a Pečovja pri Storah. Pri delu mu je padla težka železna plošča na levo roko in mu jo zmečkala. Bikovec se zdravi v celjski bolnišnici.

Truplo avtoizvoška Alojza Drolenka, ki je umrl v tork v tako zagonečnih okoliščinah v svojem stanovanju v Gaberju, so včeraj popoldne obducirali. Oblasti se trudijo, da bi čimprej pojasnile zadevo. Pokojni Drolenik je bil prvi, ki je pred nekaj leti s svojim avtomobilom privozil na vrh Lindeka pri Frankolovem, na Stari grad v Celju in k Celjski koči pod Tovstom.

Nevarno je zaspati na vozu. Ko se je peljal 35-letni prekopavalec Janez Turk s Trnave pri Gomilekem v tork na vozu, je med vožnjo zaspal in padel z voza. Kolo mu je šlo čez levo roko in mu jo tako zmečkalo, da so mu morali pozneje v celjski bolnišnici odrezati palec in kazalec.

Mestna klavnica bo obratovala od sobote 24. t. m. dalje ob sobotah samo od 7. do 12. dopoldne.

Kino Union. Danes ob 16.15, 18.30 in 20.30 vefilim »Kraljica Kristina« z Greta Garbo in tednik.

KINO METROPOL, prinaša danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 »ŽIVIM SVOJE ŽIVLJENJE« (Joan Crawford).

Iz Maribora

Nov poveljnik mesta. General Čeda Stanoljović je prišel v Maribor in prevzel posle mestnega poveljnika.

Zadnji poskus s Pohorsko železnico. V tork zvečer je bil »Pri novem svetue« redni občni zbor zadruge »Pohorska železnica«. Izčrpo poročilo je podal zadrugin načelnik Gjuro Valjak, ki je podčrtal, da je ta z idealizmom sprožena akcija trčila žal na nezadostno razumevanje širše javnosti. Po dogovorjenem in skoro že realiziranem posojilu, ki ga je ponudila neka švicarska tvrdka pod ugodnimi pogoji, se je zadruga zaslala na mrtvi točki, iz katere išče sedaj izhoda. Revizijsko poročilo ljubljanske zadruge zveze je prečital tajnik g. Ferdo Sorsak, ki je zatem podal tajiško in blaginjsko poročilo, iz katerega je razvidno, da šteje zadruga 352 članov z 2090 plačanimi deleži v iznosu 195.000 din. Pri Mestni hranilnici naložena imovina izkazuje 209.000 din. Postavka aktivne zaslja 236.307,95 din. Pri volitvah je bil soglasno izvoljen za novega načelnika g. Kordih. V odboru so še v smislu dopolnilnih volitev gg. Josip Šerc, Kumpersak, Vilko Weixl, Kocbek in dr. Šiška, v nadzornem pa gg. Feliks Škrabl, Viktor Jarc, Straus in Slavko Markovič. Na predlog g. Weixla je pooblastil občni zbor novi odbor, da skuša v teku prihodnjega leta realizirati načrt Pohorske vzpenjače in da se v nasprotnem slučaju izvede likvidacija. Prisrčne in zahvalne besede je izrekel zadrugin odbornik J. Povodnik na naslov zasluznega odstopivšega načelnika g. Valjaka.

Mariborski harmonikarji sodelujejo na VI. Marib. tednu. Mali harmonikarji, ki jih vodi neumorni mladinski glasbeni pedagog g. Vilko Susterski, so si v teku let pridobili doma in v tujini tak sloves, da je prav, da tudi oni sodelujejo na VI. Mariborskem tednu, ki ima namen pokazati Maribor v gospodarskem in kulturnem pogledu. Zbor malih harmonikarjev bo nastopil na veseličnem prostoru v glasbenem paviljonu. Susterskičevi harmonikarji so nedavno na Dunaju želi lepe uspehe in bili deležni nedoljenega priznanja s strani odličnih glasbenih kritikov. Zato ne dvomimo, da bo glasbenika javnost poleg vseh obiskovalcev Mariborskega tedna z veseljem pozdravila zamilsel prirediteljev, ki so povabili odlične harmonikarje k sodelovanju.

Društvo jugoslovenskih akademikov v Mariboru priredi v petek 23. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma narodno-obrambno predavanje: »Naša največja narodna manjšina«. Predava g. dr. Peter Medved, Vljudno vabljani. Vstop prost.

Incident na pokopališču. Ob priklji pogreba blage in plemenite gospe Alme Remrove, vrle članice tukajšnjega mašinega Sokolskega društva, je prišel govoriti neki frančiškan, čigar izvajanja so zbudila ogorčenje in obsodbo vseh pogrebcev. Sin blage pokojnice se je ob teh izvajanjih čutil tako užaljenega, da je zaklical govečem frančiškano, naj neha, nakar je frančiškan svoj nagrobni govor zaključil. Vsi navzočni so obsodili ta nagrobni govor ob sveži gonili vzorne matere in žene ter goreče narodnjakinje in Sokolice.

Požigalec. Kazenski senat je v tajni razpravi obsodil 21-letnega kovaškega pomočnika Aleksandra Vača na leto dni zapora, ker je 15. februarja v Čikeški vasi zaneetil ogenj v skednju posestnice Irme Kuharjeve.

Nepoboljšljiv. Mali senat je obsodil 51-letnega Franca Breznika na 14 mesecev robnije, ker je 21. junija t. l. ukradel viničarju Alojziju Trabosu iz Pesnice sukno in telovnik v vrednosti 200 din. Breznik je bil že 33-krat kaznovan.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

KINO
UNION

Vesela filmska komedija polna pristnega humorja

JUNAK DNEVA

Heinz Rühmann Gina Falkenberg

Predstave danes ob 19.15 in 21.15 uri

a—V rajonu brezjanske smodnišnice odpravljene zaščitni pas. Pobrežka občinska uprava razglasa, da je v smislu rešitve celjskega upravnega sodišča odpravljen zaščitni pas znane privatne smodnišnice na Brezju, tako da bo odslej možna zadržava parcel v okolišču te smodnišnice, ki se bo najbrže premestila v Kamnico.

Iz življenja na dežel

Iz Ptujja

Pogreb prof. Vodnika. V ponedeljek je bil veličasten pogreb profesorja Hinka Vodnika. Na čelu spreveda je šla mestna godba, ki je pridno svirala svojemu predsedniku za slovo. Nato so korakali Sokoli s prapori, za njimi so šli zastopniki raznih političnih oblastev, župan z občinskimi odborniki, oficirji, Glasbenca matca, ki je zapela pred pokojniškim domom in na pokopališču žalostinke. Sprevedu se je priključilo mnogobrojno meščanstvo in dijaštvo. Na pokopališču je spregovoril v zadnji pozdrav g. prof. Ivan Greif, Gamljivo je orisal pokojnikovo jekrenost in blagost. Nato se je poslovil dr. Kovačič, ravnatelj pluješke gimnazije, za njim profesor Ajlić kot njegov najboljši tovariš in prijatelj, za Sokola je govoril dr. Salamun, za Glasbeno matco pa g. učitelj Šterk. Pokojnikova priljubljenost se je posebno izkazala pri zadnjem govoru dijak Vojnjaka, ki se je prisrčno poslovil od dragega vzgojitelja v imenu vseh dijakov pluješke realne gimnazije. Plujčani že dolgo ne pomnijo tako lepega pogreba.

Avtobusna proga Ptuj — Maribor. Pred nekaj leti je podjetnik Lminger otvoril avtobusno progo med Ptujem in Mariborom, ki je zdaj zelo dobro uvedena. Zadnji čas pa se čujejo iz občinstva pritožbe zaradi iztrošenih avtobusov. V zadnjem tednu se je primorilo več defektor. Nekega dne je imel avto, ki bi moral priti zjutraj ob pol 8. v Ptuj, domala tri ure zamude. Drugi dan se je spet slizalo, da je bila nenadno pokvarjena kurjavna napeljava in so bili potniki v nevarnosti, da se morda še zadušijo. Nedostajke je vsakokor treba odpraviti. Promet gotovo nese toliko, da se uvedejo boljši in zanesljivejši vozovi, saj takšne je videti na malokateri drugi progi.

Za kaj vse se porablja gasilski voz. V nedeljo so se neki fantje, ki so se vračali iz vinotoka proti mestu, sprli na cesti v Grajeni. Nastal je tepež in jo je z nožem izkupil tudi neki cestar. Neke oseba je nato pohitela s kolesom v mesto in naročila reševalni avto pluješke gasilske čete. Ker pa naročilec ni imel denarja, se reševalni avto ni mogel staviti na razpolago. Pa se je neznanec jadrno s kolesom odpeljal proti Slovenji vasi in je tam neke najel gasilski avto, na katerega se je spravilo več fantov v civilu. Odpeljali so se proti Grajeni, sponoma se še v Ptuj vzeji benzin. Ranjenca so našli ob jarku, v katerega so ga bili vrzli prelepaži in od koder se je k sreči sam spet spravil na bivo. Zapeljali so ga v bolnišnico. To je bilo samarijansko delo. A kakor se čuje, so hoteli fantje, ki so prišli po ranjenca, tudi obračunati s pretepači, katerih pa niso več dobili.

Smrad na desnem bregu Drave. Nekaj posestnikov iz Ptujja, ki ima na desnem bregu Drave njivo, oddaljeno nekaj minut od železniškega mosta, je navozil komposta in ustvarja gnojilne za jesen. Zaradi gnojnice je nastal strahovit smrad, ki ga veler pranaša tudi na stran mestnega parka. Ljudje so zlasti v večernih urah morali pobežati iz parka. Ne samo temu posestniku, temveč vsem ki navažajo gnoj v bližini mesta, priporočamo, naj ravnaio tako, da ne bo osmrta jeno ptujsko ozračje.

Požar v velikem kraljestvu čebel. Pri posestniku Pečniku na Spodnjem Bregu je nastal požar v čebelnjaku, in je bilo uničenih 48 panjev. Lastnik trpi okoli 40.000 din škode. Gasit so prihiteli gasilci iz Ptujja in Hajdine. Vendar so med tem že domačini sami pogasili požar.

SLATINA RADENCI. Moški zbor mariborske »Dravce« priredi v soboto 24. t. m. v Maršikovi dvorani v Radenci večerni koncert.

Bolgarsko kmetijstvo je lahko v zgled

**Pol stoletja že deluje CMD,
darujmo še za pol stoletja!**

Rumena sovražnika na Daljnem vzhodu

Na levi: Japonska pehota zapušča domačo vojašnico v Tokiju — Na desni: Kitajski vojaški oddelek čaka povelja za odhod

Kitajska je pripravljena

Japonska hoče izriniti zapleteni položaj v Evropi za nastop v Aziji

Dogodki v Evropi so dali Japonski pogum za nov nastop proti Kitajski. Gre za stare azijske probleme, ki naj se v tem zmešanem času dovedejo do konca.

Japonska smatra Kitajsko že davno za svoje naravno ekspanzijsko področje. Vojaška stranka v Tokiju, ki ji je uspela pred nekoliko leti z razmeroma majhnimi sredstvi akcija proti trem severnim kitajskim provincam, sestavnim delom sedanjega Mandžukua, meni, da je prišel skrajni čas za nov, odločilni sunek proti severni Kitajski. Napredujoča konsolidacija te ogromne države pod Cangkajskim vodstvom pomeni za Japonsko nevarnost, ki bi ji utegnila končno onemogočiti vse nadaljnje nastope v ozemlju sosednega rodu.

Kitajci pa mislijo, da prihaja Japonska vendarle že prepozno. Cangkajsk je v nekoliko letih ob sodelovanju svoje enerģične žene in kitajske mladine izvršil zedinjavno delo, ki ga zunaj in celo na Japonskem niso prav ocenjevali samo zato, ker se je vršilo prilično tiho, brez velikega reklamnega tamtama, ki je običajen v diktatorskih državah. Cangkajsk deluje v duhu dr. Sunjatsena in s samimi demokratičnimi pripomočki je v malo letih iz Kitajske napravil državo, ki je sposobna dela in odpora, čeprav se je zdelo, da si ne bo mogla več pomagati iz stoletnega propadanja.

Ze pred dvema letoma se je morala Japonska prepričati, da se je na Kitajskem že marsikaj spremenilo. Japonska akcija je naletela na nepričakovan odpor. Prvič v zgodovini kitajske države se je uveljavila enotna nacionalna volja. Neuspeh japonske vojaške akcije, ki se ni mogla prav razviti, je imela v Tokiju za posledico spremembo vlade. Vodstvo so prevzele stranke, ki so zastopale v nasprotju z vojaško stranko naziranje, da je treba Kitajsko osvojiti na miren način, po ovinkih gospodarskih vplivov. Japonska je začela s Kitajsko pogajanja za gospodarsko sodelovanje. Cangkajsk je pokazal mnogo umevanja za vprašanje tega gospodarskega sodelovanja, izjavil pa je, da je treba najprvo rešiti politična vprašanja, kajti le na temelju dobrega političnega sporazuma je mogoče doseči praktično sodelovanje. Da bi Japonski dajal kakšne posebne koncesije, je odklanjal že vnaprej.

Med tem je dobila na Japonskem vojaška stranka spet moč v svoje roke. Ko se je pred nekoliko meseci zgodil državni udar v Siamu, je računala Japonska z resnimi političnimi zmešnjavami na Kitajskem. V njeno presenečenje pa ne samo, da ni prišlo do teh zmešnjav, temveč se je pokazala velika enotnost v mišljenju nove Kitajske. Pokazalo se je, da je vsa Kitajska zedinjena v enotnem odporu proti Japonski in celo znani vojaški puč, ki je presenetil ves svet z ugrabitvijo maršala Cangkajskega, je bil v bistvu napreren proti Japonski in se je tudi mirno poravnal v znamenju skupne skrbi, da bi utegnili Japonska za svoje špekulacije izkoristiti zmešnjave v državi.

Toda baš to, da so morali ugotoviti, da ima Japonska opravke z novo Kitajsko, je moralo japonskim generalom vsiliti misel, da je treba nastopiti čim prej in s vsemi pripomočki. Čim dalje bi čakali, tem težje bi mogli računati z uspehom. Zmešnjave v Evropi, kjer imajo velesile dovolj opravka s svojimi skrbmi, in zlasti še položaj Rusije, ki kaže na zunanjo, da je za vsak nastop zavoljo lastnih zmed nespособna za akcijo, vse to je japonske vojaške podkrepilo v misli, da je treba sedaj nastopiti. Morda pa se je Japonska hudo ušela tako glede Evrope, kakor zlasti glede Rusije. Nekatera znamenja kažejo, da bo imela vendarle tudi s te strani več preglaive, nego si je mislila.

Ničev je bil razlog, ki so ga Japonci izkoristili, da pričnejo s sedanjo vojaško akcijo. Čuden je bil že način, kako so izzvali

prvi spopad s tem, da so priredili vojaške vežbe svojih edinic v bližini neke kitajske vojašnice in so pri tem izvršili »fingiran« napad na to vojašnico, ki so pa Kitajci odgovorili nanj s strelji. Po neki drugi verziji je stvar še bolj čudna. Neki japonski vojak se je med manevri izgubil in Japonci so poslali svoje oddelke kratkoma na kitajsko ozemlje, da bi tega moža poiskali. Pri tem je prišlo do spopadov. In zanimivo je, da so se zgodili ti spopadi baš pri Lokavčavu, ki obvladuje važno železniško zvezo Peiping—Kantung in tudi severovzhodno železniško progo.

Po prvih praskah je prišlo do premirja, ki so ga Japonci izkoristili za to, da bi poslali v to ozemlje nove čete. Spet je prišlo do spopadov in spet do premirja, ki so ga pa prelomili že naslednji dan. Japonci so uporabili v peipinskem ozemlju svojo staro metodo, da se pogajajo neposredno s provincialnimi vladami, ki so vsaj v prejšnjih časih takšne priložnosti izkoristile za to, da bi uresničevale svoje posebne nade. Po drugem prelomu premirja pa je peipinska provincialna vlada izjavila, da se z Japonsko sploh ne mara dalje pogajati, da bo vse japonske predloge predložila osrednji vladi v Nankingu in da bo delala po navodilih te vlade. Tudi to je nekaj novega, s čimer Japonci niso računali in kar kaže, da bodo imeli tokrat dosti težje stališče za doseg svojih namenov, nego so ga imeli doslej.

Križ v spomin Krištofu Kolumbu

Milijonska zbirka za spomenik slavnemu Genovežanu

Dne 6. avgusta, to je ob 445-letnici, ko je Krištof Kolumb odplul, da razišče Novi svet, odletijo letos s San Dominga tri letala, ki bodo s poletom 35.000 km obiskala vse države Severne in Južne Amerike ter napravila propagando za zbirko, iz katere naj bi se zgradil ogromen spomenik v čast slavnemu Genovežanu. Ta propagandni polet je pod pokroviteljstvom predsednika republike San Domingo in ga organizira panameriška letalska družba Kolumbija. Ni dvoma, da bodo na ta način z lahkoto nabrali milijon dolarjev, vsoto, ki je potrebna, da se postavi spomenik. Tega bodo odkrili 12. oktobra 1942., to je ob 450-letnici odkritja Amerike.

Imel bo podobo ogromnega križa, na vrhu križa pa bo silno svetilo, ki bo rabilo za orientacijo ladjam in letalom. Zgradili ga bodo seveda v San Domingu. Na dan, ko ga odkrijejo, bodo prenesli zemeljske ostanke slavnega brodarja iz katedrale tega mesta v čudovito opremljeno kriptoto v notranjosti spomenika. Vlada Zedinjenih držav je izjavila, da bo z vsemi močmi podprla idejo za zgraditev spomenika.

Novi belgijski pravosodni minister

Za novega belgijskega pravosodnega ministra v vladi Van Zeelanda je bil imenovan g. Maistriau, poslanec liberalne stranke in župan občine Mons

Srečna novoporočenca

Franklin Roosevelt junior, sin ameriškega predsednika Zedinjenih držav in Ethel Dugan, ki mu je nedavno postala žena, v svobodi medenih tednov

ZADNJA BESEDA

Kitajska filmska igralka H. Tie v Šanghaju je napisala pesem, ki kaže na nazoren način sedanje razpoloženje med Kitajci in ki se glasi v prostem prevodu sledeče: Hvala vam, gospod, za pozornost. Oprostite, če moje srce ne bije mirno in da so polne nemira moje misli. Tu moja zadnja beseda: Vi živite v siju rdeče svetilke in modrega

Ali ne čujete, kako tožijo duhovi bratov [vina: na severu?]

Ne čakajte, da bodo našo domovino razbili, kajti potem bo naše sovraštvo naraslo do [neizmernosti...]

Gospod, vi sanjate še vedno o rdečem [metulju, toda svet je v nevarnosti.]

Bodite pozdravljeni! Planite med črto naših sovražnikov. Z vami sedaj ne morem plesati. Zbogom, gospod, mi hočemo sedaj vojno, kajti vrnj nam prinaša Svobodo!

400 tisoč knjig o svetovni vojni

V New Yorku so otvorili eno najzanimivejših knjižnic. Hooverjevo zbirko. Že leta ni bilo o živem ameriškem državnem predsedniku ničesar slišati, sedaj pa poročajo, da se je v tem času posvetil znanstvenemu delu in da je zbral vse knjige, ki poročajo o svetovni vojni. Njegova knjižnica vojne literature, ki so jo sedaj odprli, obsega nič manj nego 400.000 knjig.

Bivši kralj velikega imperija in predsednik republike

Vojvoda Windsorski, bivši angleški kralj Edvard VIII. (na levi) prisostvuje v družbi predsednika avstrijske zvezne republike Miklása plavalni prireditvi na Vrbskem jezeru. Na desni sedi soproga Windsorskega vojvode, bivša ga. Simpsonova

Peščene kopeli

Zelo koristne kure — toda ne za bolnike s srčnimi težavami in tudi ne za arteriosklerotike

Ze v starem veku so spoznali peščene kopeli, potem pa so nanje pozabili in šele moderna medicina jih je obnovila. Prednost teh kopeli je v tem, da dajejo med vsemi kopelmi najvišjo temperaturo in da med njimi lahko dihaš normalni, sveži zrak.

Razlikujemo mile in krepke peščene kopeli. Prve trajajo največ pol ure, druge največ uro, prve imajo temperaturo 40 stopinj, druge pa 50 stopinj. Te kopeli uporabljamo lahko za vse telo ali pa lokalno za poedine ude.

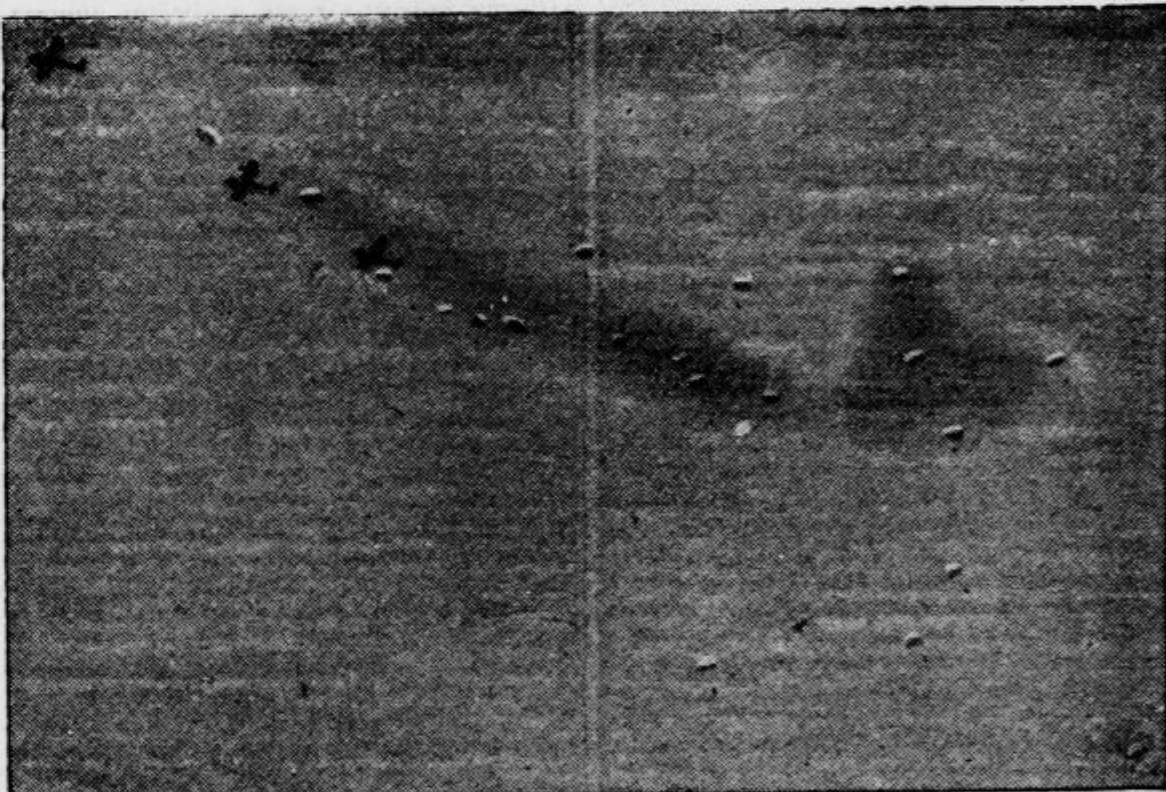
Postopek pri teh kopelih je sledeči: Čisti, suhi, presejani morski ali rečni pesek (mivko) segrejemo na železnih proščah, do 45 ali 50 stopinj. Če je ta temperatura previsoka, jo znižamo s tem, da primešamo segretemu pesku hladnega. Segreti pesek stremo v kopalno kad, tako da pokrije dno več centimetrov visoko. Nato položimo pacienta, ki je odtel v lahek kopalni plašč, v kad, nasujemo nanj toliko peska, da mu je telo pokrito z več centimetrov debelo

plastjo. Pri polovljeni kopeli pokrijemo prsto zgornje telo z volneno odejo. V peščeni kopeli ne učinkuje samo toplota, temveč tudi eesalna sila peska, ki odjema telesni površini vlago, ne da bi se kožna temperatura zavoljo izpuhtevanja kaj znižala. To velja seveda le v primeru, da je plast peska nad kožo dovolj debela.

Učinek peščenih kopeli je enak učinku hsko-rimskih in ruskih kopeli, samo da je silnejši. Utrip srca se poveča za pet do osem udarcev na minuto, kožno dihanje se silno pospeši, tako da je telo že po 15 do 20 minutah obdano s prilično debelo plastjo vlažnega peska. Po peščeni kopeli 45 stopinj, ki je trajala 50 minut, izgubi pacient povprečno 750 g svoje telesne teže. Če traja kopel oolo uro, izgubi tudi cel kilogram vode.

Peščene kopeli se v primeri srčnih bolezni nikoli ne smejo uporabljati in prav tako ne pri boleznih, ki zvišuje krvni pritisk, n. pr. v primerih poepnenja žil.

Francozi se učijo od Rusov

Na letališču v Villacoublay so te dni odšickovali francoski vojaški letalci s padali po ruskem vzorcu za »sovražnikove fronte

Birokracij kupčije..

Vodilni angleški finančni list »The Banker« piše v eni svojih zadnjih števil: Neka jugozapadna nemška trgovska zbornica je ugotovila, da gre 75 odstotkov pisarniškega dela v srednje velikih tovarnah na račun neplodovitih kontrol. Za neko mednarodno blagovno zamenjavo 10.000 funtov volne za nemško elgrae je bilo treba izpolniti n. pr. nič manj nego 680 formularjev, tako da se je mogla kupčija izvršiti šele po poldrugem letu.

Točno plačuj »Jutru« naročnino Varuj svojcem zavarovalnico

Ribič v borbi s somom štirje udarci s sekiro po glavi morske pošasti

Ribič David Emmerton iz Forsterja v Novem Južnem Walesu je lovil z nekim tovarišem ribe z mrežo, ko se je pojavil 13 pedol dolg morski som, ki si je hotel prilastiti ribe v mreži. Emmerton je zagrabil sekiro in je skočil iz motorke v svoj čolnik, da bi se zverji približal.

Padel je v vodo in ga je som takoj napadel. Ribič se ni ustrašil, temveč je še v vodi zamahnil s sekiro in zverino težko ranil. Som se je za trenutek umaknil, a je nato zopet napadel moža. Emmerton je še enkrat zamahnil, toda som ga je hotel zagrabiti s svojimi strašnimi zobmi. V zadnjem trenutku je možu uspelo, da je zobern ušel, a som ga je z udarcem repa vrpel v zrak. Emmerton je padel na somov hrbet in preden ga je riba prekućnila, ji je utegnili dati še eno s sekiro. Četrty udarec s sekiro je potem končal ta boj za življenje in smrt. Som se je obrnil na hrbet, Emmerton je zlezel v čolnik in rešil svoj plen.

Leopard v vlaku

Razburljiv dogodek, ki je zahteval dve človeški življenji, so doživeli potniki nekega osebnega vlaka y bližini Mouzzanpura v Indiji. Na še nepojasnjen način se je v ta nočni vlak splazil leopard in napadel dva potnika ter ju raztrgal. Zavoljo njujri krivoy je nastala med potniki panika, ki je zver samo prestrašila in jo pregnala.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS V TRAMVAJU

»Današnje pokolenje pa res ne pozna manire!« — »Nu, ali vam tisti mladi mož ni pravkar ponudil svojega sedeca?« — »Da, toda moja žena mora še vedno stati!«

A NEKDOTA

Marka Twaina so obsuli potem, ko se je vrnil s svoje znamenite ture skozi Evropo v Ameriko, s toliko povabili, posebnostno v bogate klube, da pogostoma ni našel pravega razpoloženja in je sedel tam redkobesedno, namesto da bi družbo zabaval s svojimi dovtipi. V nekem takem primeru mu je dejal razočarani gostitelj: »Danes ste tako resni, mislim, da bi vas niti največji norec v Zedinjenih državah ne mogel spraviti v smeh.« — »Ah, samo poslušajte,« je dejal Twain.

Potem se je odločil, da za nekaj časa ne bo sprejemal nobenih povabil. Ko so ga nazvali temu povabili na dimer v neki razkošni klub, je poslal brzojavko: »Ne morem priti. Laž sledi v pismu.«

VSAK DAN ENA

»Kakšna emola! Pri ogledovanju se je linolej zvil.«

»Evanbodza, nekakša

Kulturni pregled

Izbor iz Puškinove lirike

Letošnja stoletnica smrti A. S. Puškina nam je obrodila dve knjigi kakor dva ploda žlahtne vrste in dragocene teže: Zupančičev mojstrski prevod pravljice o carju Saltanu in Miletu Klopčiču izbor iz Puškinove lirike (A. S. Puškin, Pesmi. Izbral in prevzel Mile Klopčič, 104 strani, Naša založba v Ljubljani). Odlična oprema (dvo-barvni tisk, podoba pesnika v kolorirani reprodukciji, pri nas malo znano delo A. L. Lineva, — v tekstu Puškinove originalne risbe: zunanja oprema po osnutku ing. arch. B. Stupice), dalje prevod: ki daleč prekaša starejšo slovensko slovenitve iz Puškina, uvod in opombe ob koncu — vse to daje tej jubilejni knjižici nevšakdanjo ceno in pomembnost.

Uvod — komaj štiri strani, in vendar za vsakega čitatelja, ki se ni podrobneje bavil z genialnim pesnikom »Evgenijem Oneginom«, zadostna informacija in ostra, čuditi kratka osvešitev osebnosti, življenja, dela in dobe. V opombah (str. 97—102) je Klopčič zbral o posameznih pesmih najpomembnejše stvarne podatke, da postane umljenjske ozadje pesmi, kar je važno zlasti pri verzih, katerih vsebina se odnaša na Puškinovo dobo in njene določene pojave. Če štejemo samostojno epigrama in pesmi iz ciklov, je v knjižici 54 pesmi. Izmed teh je štiri posvečeni Ottonu Zupančiču, vse ostale pa Mile Klopčiču.

Pri ocenjevanju take zbirke sta bistvenega pomena samo dva momenta: izbira in prevod. Nedvomno je pri pesniku, ki je enovno ali občasno ali manj oddaljen sedanjosti, posebno težava izbira; tu gre za načelno vprašanje: kako prikazati pesnika, da ga bo čitatelj čim bolj občutil in tako priznal njegovo veličino. Izbira je zadeva kritičarja; katere stran pesnikovega dela je značilnejša in važnejša: vsebinska ali formalna: idejna ali lepota? Prireditelj in prevajalec tega slovenskega izbora priznava sam v uvodu: »Vse to vsebinsko in oblikovno tako bogate pesmi se zlivajo v trdno celoto, tako da je mogoče prodrati do dna lepote Puškinove pesmi samo tedaj, če gledaš na šest ali sedem sto strani njegove lirike kot nerazdruženo celoto.« To mnenje je posebno utemeljeno pri Puškinu, zato so težkoče izbiranja tem večje, čim bolj je omejeno število pesmi.

Mile Klopčič se je, kakor vse kaže, odločil za načelo: da prikaže Puškinovo poezijo kar moč mnogostransko. Pri prevajanju take pesniške nadarjenosti, kakor jo ima Klopčič, izključujoč možnost, da bi iskal samo lažje preložiteljne pesmi, — nedavno sem to opazil pri nekem tujem izboru iz jugoslovenske poezije, — in če v tej zbirki ni nekaterih, dejal bi, standardnih pesmi slehernega puškinskega cvetobora, utegne biti kriv predvsem omejeni obseg zbirke, v drugi vrsti pa Klopčičev stremeljenje po mnogostranski osvežitvi Puškinove poezije. Zato ima tu primere njegovih političnih pesmi: epigramov, balad, ljubezenske in refleksivne lirike, zgodnjih in poznih pesmi; tako se v Puškini kot pesnik osebnost izpovednega značaja in kot glasnik prostostne miselnosti svojega časa.

Taka izbira ima mnogo zase, vendar so spričo pretežnega obsega vse te ideje in oblikovne kvalite Puškinovega dela bolj nakazane kakor čvrsto in vidno orisane. Čitatelj, ki pozna iz Puškina samo Klopčičev izbor, ne bo mogel zanikati, da je bil Puškin pristen in velik pesniški stvarilec, toda za utemeljevanje njegove veličine mu bo nedostajalo snovi: čutil bo, da je tu

še vedno vse premalo Puškina. Dal bi se sestavili učinkovitejši izbor, ki bi se za ceno čistejšega pesniškega vpliva odvedel pesnim političnega značaja in drugim, bolj ilustrativnim kakor čisto poetičnim vzorom. V takem izboru bi bil Puškin predvsem pesnik osebnosti, ruske prirode in večno človeških elementov našega življenja, kakor sta očitnost in strast. V izboru te vrste bi bile med drugimi še pesmi, kakor so krasno »Podražanje Byrona« (iz l. 1820), »Fontana Bahtsarajskoga dvorca«, »K morju«, »Zimnjaja doroga«, »Vospominanje«, »Bjesy«, »Elegija« (iz leta 1830), »Osest« »Zimne utro«, več kavkaskih motivov itd. Vzglj temu pa moramo tudi ob tem številno zelo omejenem, a vsebinsko širokem izboru odobriti Klopčičev delo in priznati, da ga je izvršil književnik, ki je široko razdelan po Puškinovi poeziji.

Glede prevajanja je tretja poudariti, da je Klopčič, ki ga poznamo že po prevodih iz Bloka in Jeseniina, eden tistih redkih prevajalcev vezane besede, pri katerih ne čutimo prevajalskega napora. Z očitno lahko prodra ta pesnik v tuje verzne in jih s kar najmanjšim formalnim nasiljem in vsebinskimi koncesijami prelija v svoj jezik. S priučujočim izborom Puškina se je Mile Klopčič uvrstil med naše najboljšje prevajalce vezane besede. V tem pogledu je posebno zanimiva primera njegovih in Zupančičevih prevodov. Čeprav je Zupančič v enem izmed »preizkusnih kamnov« za prevajalce Puškina, v prvi pesmi A. P. Ker-novi »Trenutek pomnim dragocenec« doseglj izredno subtilnost Puškinovega ritma in melodije, na Mile Klopčič v svojih naj-bolj posrejenih prevodih ne zaostaja za njim. Primerjal sem njegove prevode z izvirnikom in s češkim prevodom Petra Kříčke v novi Melantrichovi izdaji Puškinove lirike, ki je po sodbi kritikov najboljša med vsemi češkimi izdajami Puškina. Za primer navajam začetek pesmi »Vas« (Klopčič, str. 28), ki se glasi pri Puškini:

Prijetstvuju teba, puslunyj ugolok,
Prijet spokojstvija, trudov i vdohnovenja,
Gdje letaja dneji mojih nevidimyj polok,
Na lonje sčastja i zabvenja.

Čeh Kříčka je to prevzel takole:
Ty pust'j koutku mój, bud' zdráv, bud' pozdraven,
Ty klidnj gítulku mój, en' a inspiraci
Kde řičkou nevidnou mi plyne za dnem den-

pen štěstí, myšlenek a prací!
Klopčič sloveni takole.
Pozdravljen iz srač, ti zapuščen kraj,
Kraj dela in miru, zavetje navdahnjenja,
Kjer potok mojih dni tekel na skrivaj,
Poln blage sreče, pozabljenja.

Vsak bo rad priznal, da je v Klopčičevem prevodu ne le več dobesedne vsebine Puškinovih verzov, marveč tudi več pristnega ritma in melodije, pri čemer je imel slovenski prevajalec prednost v sorodni rimi vdohnovenja—navdahnjenja, zabvenja—pozabljenja. Mirno lahko rečemo, da Klopčičevi prevodi dosežajo, a marsikje celo prekašajo Kříčkove, ki jim ho sicer vsak poznavalec Puškina in češčne priznal veliko prevajalsko višino.

Puškin ima pri Slovencih v glavnem srečo s prevajalci, zakaj tudi Veselovi prevodi niso bili slabi za dobo, v kateri so nastali. Letošnjim prevodom, ki si jih delita predvsem Zupančič in Klopčič, bi bilo treba pridružiti še prevode T. Debeljaka (Dom in svet) in B. Voduška prevod krasne »Zdravice« iz l. 1831 (Modra ptica).

Zapiski

Jack London, Martin Eden, Založba »Modra ptica« v Ljubljani je pravkar izdala v prevodu Stanka Leba obsejni roman Jacka Londona »Martin Eden«. Če je slava tega po vojni skoraj neprekosljivo popularnega pripovednika že malce obledela, tedaj je treba reči, da bo prav roman »Martin Eden« ostal za dolgo dobo nezavestno od dviganja in padanja Londonove književne konjunktura. Zakaj »Martin Eden« ni samo roman v vsakdanjem pomenu besede: stvaritev fantazije, ki jo po svoje veže in razvija podoba stvarnega življenja, ali pa se sploh ne ozira na resničnost, Londonov »Martin Eden« je eno dokumentarnih del ne le o pisatelju samem, ki se izpoveduje in sam upodablja v liku svojega glavnega junaka, marveč tudi o vseh tistih talentih, ki jih demokracija dviga iz družbenih nižin in katerih bogata, plodna in življenjsko pomembna notranja vsebina bi sicer morda ostala pomandrana in za vedno izgubljena. Je to nevsakdanje zanimiva povest literarnega selfmademana iz ameriške sredine, kjer si toliko ljudi te vrste svobodno krič po kvišku: vsleka pesem talentu, energiji in zapuščanju vase: torej knjiga, ki je kakor nalaz za sedanjo dobo, ko tolikanj pešajo prav te vrline človeškega značaja. Čeprav roman izvenega z istim temnim akordom, kakor je izvenelo življenje Jacka Londona je vendar v jedru bodrilna knjiga: ki ji poleg vsega dajejo mikavnost še ljubezenska zgodba, zasnovana na zapletljavi socialnih razlik in mnoge značilne podobe iz ameriškega življenja. Jacka Londona »Martin Eden« je potekel iz šole Cesarja Fran-ka. Med njegova najpomembnejša dela sodita oratorij o sv. Frančišku Asiškem in simfonična pesnitev »Daphnéc«.

Odmevi naše književnosti v inozemskih listih. »Prager Presse« je priobčila v torek 20. t. m. daljši referat dr. Ottona Berkopca o knjigi Bratka Krefta »Velika puntarija«.

Gabriel Pierné umrl. Te dni je umrl v starosti 74 let francoski skladatelj Gabriel Pierné, ki je potekel iz šole Cesarja Fran-ka. Med njegova najpomembnejša dela sodita oratorij o sv. Frančišku Asiškem in simfonična pesnitev »Daphnéc«.

Iz revij. »Srpski književni glasnik« objavlja v pravkar izišlem 6. zvezku poleg proze Miškova Ristića in verzov Vlade Vlaisavljevića konec daljše študije Slobodana Jovanovića o srbskem politiku Milovanu Milovanoviću. Gjurgije Bošković je prispeval članek o patriarhu Arseniju IV. kot ikonopiscu. Zaključuje se daljša, zanimiva razprava dr. Dragutina Subotića »Karakter, postanak i starina jugoslovenskih narodnih pesama«, ki se predvsem bavi z razglabljanjem in presojanjem tujih motivov v srbskohrvatskem narodnem pesništvu. Življim Balužić je prispeval zunanje-politični članek »Društvo naroda i demokratska hrabrost« s problemi večernjane in današnje Francije pa se bavi Stanislav Vinaver v svojem predavanju »Neuretrgnuta Francuska«. Izmed člankov v petju je treba posebej omeniti prof. Tasića oceno dvih razprav Mirkina—Gecevića o parlamentarizmu. M. Pančić referat o treh letih izhajanja beogradske zbirke »Naša knjižica« in

poročilo o enciklopedičnem delu »Sreman-jec«, ki je izšlo v Beogradu.

Dve beogradske ruske publikaciji o Puškini. V založbi »Pravda i svobodac« (Beograd) sta izšli dve ruski brošuri o Puškini: S. L. Franka »Puškin kat političeskij mysli« in N. A. Čurikova »Zavety Puškina«. Obe epizode je napisal predgovor prof. Peter Struve.

Baudelaire »Fleurs du mal« je pravkar izdala v srbskem prevodu Mite Jovanovića francosko-srbska knjigarna A. M. Popovića v Beogradu.

Ericha Kästnerja »Emil in detektiv«, zna-menito delo povojne mladinske književnosti, je pravkar izšlo v slovenskem prevodu M. Kunčiča in z ilustracijami Waltera Trierja pri jugoslovenski knjigarni v Ljubljani.

Toscanini v Salzburgu. V Salzburgu je prispele sloveči dirigent Arturo Toscanini in pričel z vajami za ondodni festival.

Skrivnosten roparski umor

Maribor, 21. julija

Dopoludne ob 11. je odšla v Bresternico, kjer so našli v senu zakopano pokojno Kristino Gselmanovo, sodna komisija, v kateri sta bila poleg zapisnikarja državni tožilec dr. Hojnik in preiskovalni sodnik dr. Traver.

Gselmanovo so našli na podstrešju hiše v Bresternici pri Mariboru št. 137. Hiša stoji kakih 400 m daleč od državne ceste Maribor—Dravograd, in sicer med hišama posestnikov Margerla in Ramata ob vnožu hriba. Truplo Gselmanovo je bilo popolnoma strohnelo. Našli so jo davi na polstrešju njeni domači in sicer ob priliki, ko je njena sestra hotela odpeljati pohištvo k Sv. Miklavžu pri Mariboru. Mislija je namreč, da je Kristina Gselmanova izvršila samomor, kakor je napovedala nekaterim sosedom in sorodnikom pred dnevi, češ da pojde v Dravo.

Ko so delavci nameravali naložiti pohištvo pokojnice na voz, kakor tudi seno, ki je bilo na podstrešju, so našli v senu truplo Kristine. Po izpovedbah sosedov je moralo truplo ležati v senu že najmanj 8 dni, ker so jo že toliko časa pogrešali.

Sodna komisija se je znašla pred težko nalogo. Šele po temeljiti preiskavi vse hiše so našli v zadnji sobi na stropu krvave sledove, ki so očitno izvirali od pokojne Gselmanove, ker so bili tik pod mestom, kjer so jo našli na podstrešju. Na podstrešje je zelo težko priti. Dobro je mogoče le iz hiše po strmih stopnicah. Podstrešje samo je razdeljeno v dva dela. Prvi služi za shrambo starega pohištva in je drugi z njim spojen le z ozkim prehodom. Skozi ta prehod je mogoče priti le s težavo in s sklonjenim telesom. Drugi del podstrešja je služil za shrambo sena ter je mogoče vanj spraviti okoli 600 stovov sena. Kakor že rečeno, so našli v senu truplo pokojne Gselmanove. V ta del podstrešja je mogoče priti tudi od zunanje strani in sicer po lestvi, ker je okno podstrešja visoko 6 metrov od tal.

Preiskava je dognala, da je Gselmanova brez dvoma postala žrtev zločina. Skladno prisotni zdravnik dr. Majcen iz Maribora, ki ima svoje posestovništvo v bližini Gselmanove domačije, je ugotovil na truplu zabodljivi na levi strani telesa, in sicer tik ob srcu. Izrazil je mnenje, da je bila Gselmanova zabodena šele potem, ko jo je zločinec pod kakršnokoli pretvezo zabil na podstrešje, ali pa jo je že prej zadavil, kakor bi dokazovala lega trupla. Pomembno je dejstvo, da je Gselmanovi visel jezik daleč iz ust; kar je mogoče samo v primeru, če je smrt nastopila zaradi davljenja.

Sodna komisija ni mogla točno ugotoviti vzroka smrti. Obdukcija trupla bo šele jutri ob 6. jutraj v mrtvašnici na pokopališču v Kamnici, ker danes zaradi zaposlenosti ni bilo mogoče dobiti sodnega zdravnika. Obdukcija pa bržkone ne bo mogla dognati drugega, kakor je že danes ugotovila sodna komisija, da je umrla Gselmanova zaradi posledic davljenja ali pa zaradi zadetja z nožem. Tudi se ni poljasnjeno vprašanje, kako je prišla Gselmanova na podstrešje, ki je zelo težko dostopno.

Gselmanova je živel več let v konkubinatu z nekim upokojenim avstrijskim častnikom, ki pa je pred tremi tedni umrl. Odtlej je živel popolnoma sama na domačiji, ki obsega 8 oravov zemlje z majhno kočjo in lopo, ki je služila kot gospodarsko poslopje. Vsa dela je Gselmanova opravljala sama in je le ob časa do časa najela kakšnega delavca za težja dela. Popolnoma tajinstvena in nedogajana je, kdo bi mogel biti zločinec, ki jo je spravil na drugi svet. Sestra pokojne Gselmanove je že večer pričela odvažati pohištvo, ni pa našla v hiši nobene zlatnine, o kateri je znano, da jo je pokojnica imela. Očitno gre torej za roparski umor. V tekcu današnje preiskave je padel sam na dve osebi, ki ju orožniki še zaslišujejo.

Iz Julijske krajine

Praprotni pri Sempolju. Pretekli teden se je smrtno ponesrečil 32letni Alojz Peric, po domače Hocman. Ko je hotel na skedenj, je najbrž izgubil ravnotežje in naslednje jutro so ga našli domači mrtvega v mlaki krvi. Bil je zaveden in pošten fant in splošno priljubljen v vasi in okolici. Zato je tudi globoko užalostil vso vas sklep sempoljskega župnika, ki je pokojnemu odrekel cerkveni pogreb, ker ni izključena možnost samomora. Kljub temu bo pokojnikov spomin ostal ohranjen med vaščani. Naj v miru počiva!

V Gorici so umrli: Jug Amalijs, 43 let; Roje Ana iz Rihemberka, 50 let; Katarina Kosmač iz Cerknega, 26 let; Anton Jug od Sv. Lucije, 35 let.

V Trstu so umrli: Jurij Pokanec, 65 let; Just Starč, 58 let; Eugen Zlobec, 53 let; Ivanka Gojka-Kalc, 52 let; Ivana Verčon-Volk, 83 let;

V Trstu so se poročili: Lojze Černigov z Danilo Frilugovo in Stanko Pertot z Rožo Verginello.

Z motociklom se je smrtno ponesrečil 25 letni Venček Jež iz Spodnje Tribuše. Nesreča se je zgodila v Solkanu. Jež je bil takoj mrtve. Njegov tovariš Rihard Mervic od Sv. Lucije pa je dobil take poškodbe, da je moral v bolnico.

Tujiški promet z Jugoslavijo. V Gorici so se sestali na konferenco zastopniki turističnih odsekov iz Gorice, Trsta, Vidma, Reke, Pule in Postojne. Razpravljali so o možnosti poglabitve in izboljšanja turističnega prometa med Italijo in Jugoslavijo. Sklenili so sklicati že v bližnji bodočnosti novo konferenco v Gorici in na njo povabiti tudi zastopnike turističnih organizacij iz Jugoslavije, saj nudi Gorška regija mnogo zanimivega in privlačnega.

S P O R T

Dve mednarodni tekmi SK Ljubljane

Prihodnji nasprotnik našega ligaša bo celovsko moštvo KAO — Igralo bo v soboto in v nedeljo

V soboto in v nedeljo bo igrala Ljubljana dve mednarodni tekmi. Gostuje celovški prvak K. A. C., ki je sicer že znan iz prejšnjih svojih nastopov pri nas, vendar ga zadnje čase nismo že dolgo gledali. Od tedaj se je moštvo močno okrepilo in igra v avstrijskem podeželskem nogometu zelo vidno vlogo.

Razveseljivo je počasno zopetno uvajanje rednega nedeljskega nogometnega sporeda. Morda bi si želeli tudi krepkejših tekem, zaenkrat pa moramo biti zadovoljni tudi z nasprotniki iz nam bližjih spornih središč. Gre predvsem za to, da se jakost tekem od nedelje do nedelje stopnjuje, poleg tega pa je zelo važen finančni moment. V polnem času je mnogo nogometne publike na počitnicah in za prazna stojišča ne more klub vabiti dragih gostov.

Dve tekmi z uvaževanja vrednim celovskim moštvom bosta zelo prikladni za preskušnjo igralcev, ki so klubu na razpolago. Med tednom teče trening na igrišču že z znatno silo, saj bo že čez mesec dni prva ligaška tekma. Nekaj novih moči se je pojavilo v klubu, nekaj jih je doraslo iz

rezerve in pomladka. Treba se bo odločiti za skupino igralcev, ki naj v bodoči sezoni tvorijo jedro ligaške enajsterice. Zato bosta nastopili proti KACu dve skoro popolnoma različni garnituri, pa da vidimo.

V nedeljski tekmi proti Mariboru se je zlasti uveljavila napadalna vrsta, ki je bila že dolgo ranljiva del moštva. Sicer ni realizirala, kar bi bila mogla, toda videti je bilo vse drugače življenje, vse poletnejši napredek v ustvarjanju situacij. Brez dvoma se bo dalo v teh tednih, ki so še pred začetkom ligaške kampanje, tudi v napadalno petorico uvrstiti pet izbranih igralcev, ki bodo malo drugače kos svoji nalogi kot lanske, ki so v 18 ligaških tekmah dali vsakega 21 golov.

Konture bodočega moštva se že kažejo. Treba je le še pred dokončno odločitvijo videti, kaj je vse na razpolago in kaj poadini igralci veljajo. Prihodnji teden se bo na podlagi tega dvojnega »izpita« sestavila skupina prvega moštva, ki bo potem podvržena sistematičnemu treningu.

V toliko sta te dve tekmi zanimivi tudi s širšega stališča.

Tretji gost z Jadrana na Iliriji

V soboto ob 20.30 zadnja tekma za Jadranski pokal

Za Jadrano in Trieste se nam bo v soboto predstavila še sušaka Viktorija. Viktorija je eden izmed najmočnejših plavalnih klubov v državi. Njeni plavalci in plavavke Mini, Bieroza, Smolnikova itd. pomenijo že danes mnogo. Zlasti velja to za Smolnikovo, o kateri lahko rečemo, da v hrbtnem plavanju nima konkurence. Upamo, da bodo ilirjski plavalci klub utrujenosti po tekmi v Trstu krepko zastopali belo-zelene barve. Za Willana pa seveda utrujenost ne velja. V Trst ni smel, pa zato marljivo trenira v Ljubljani. Waterpolo moštvo, ki se bo borilo za drugo mesto v tem tekmovalstvu, pa bo s pomočjo podpore in zanimanja občinstva gotovo zmagalo.

Nasvidenje v soboto ob 20.30 na Iliriji. Prodaja vstopnic v soboto ob 10. ure v kopališču.

V nekaj vrstah

Jarmila Zvefina, članica praške Slavije in češkoslovska unioerska rekorderka v hrbtnem plavanju z rezultatom, znatno bolj-šim od jugoslovenskega rekorda, se je, kakor znano, preselila v Ljubljano, kjer se je prijavila Iliriji. Od svojega kluba, kakor tudi od češkoslovskega plavalnega saveza je dobila odpustnico in dovoljenje za takojšnji nastop, zaradi česar je Ilirija predlagala njeno verifikacijo našemu savezu v Zagrebu. Savez je plavavko tudi verifikiral, toda s šestmesečno karenčno dobo, tako da bo mogla nastopati za Ilirijo šele prihodnje leto. Zvefina jena tekmovalnica med Ilirijo in eplitskim Jadrano že nastopila izven konkurence na 100 m hrbtno in je brez težave dosegla čas 1:31.8. Bila je torej zelo blizu jugoslovenskemu rekordu na tej progi, ki ga ima sušakačka Wimmerjeva z 1:31.2.

Sokolstvo koroškega okrožja je osamljeno priredilo zelo lep nastop

Mežica, 20. julija

V niz sokolskih manifestacij se je vključilo tudi Koroško sokolsko okrožje, ki je priredilo svoj vsakoletni zlet pod sivo Pe-co, v Mežici. Slabo vreme, ki je ves teden ogražalo našo prireditev, se je v soboto pred zletom toliko popravilo, da je bilo možno izvesti vse priprave za zlet, takoj nato pa je zopet začelo deževati in je bilo do jutra. Kljub negotovemu vremenu so se zjutraj odpravila društva na zlet in sicer so dospele edince: Ribnica, Vuhred-Marenberg, Vuzenica-Muta, Dravograd, Guštanj, Slovenj-gradec, Zerjav in Črna. Prevoz se je letos izvršil s postaje Prevalje z vozmi, ker je avtobusno podjetje zahtevalo nemogoče cene za prevoz. Toda nismo se prestrašili ovir. Ob 9. uri so se pričele skušnje za popoln-danski nastop pod vodstvom brata okrožnega načelnika Vovčine Stanka in sestre okra-ša. Gačnikove Mire. Po skušnjah je bila tekma v balkanskem izmenskem teku za prvenstvo okrožja. Prvo mesto je odneslo domače društvo. Ze vse dopoldne so prihajali tudi drugi gostje od vseh strani peš in z vozili. Ob 14. se je izpred gostilne Stopar v Mežici razvil velik spreved sokolskih pripadnikov. Korakalo je vsega v sprevedu z državno zastavo na čelu 350 sokolskih bratov in sester. Lepo je bilo pogledati te vr-ete sokolskih borec v naše meje, ki so brez dvoma najbolj izpostavljali znanjem in notranjim sovragom naše misli.

Povorka je zavila na letno telovadišče, ki je bilo primerno okraшено. Nato je nagovoril zbrano članstvo in občinstvo br. stano-rost mežiškega Sokola Vovčina Stanko. Pozdravil je zastopnike oblastev, nato zastopnika župnega starešinstva mariborske župe br. Dojčnoviča in zastopnika župnega načelnštva br. Stoparja. Nazdravil je pr-emu starostj SKJ, godba je zaigrala him-nom. Župni tajnik br. Dojčnovič je v prisr-čnem govoru omenjal naše brate, ki jih od Mežice loči komaj pol ure boda. Za zaključek je vse članstvo odpelo »Hej Slovani«. Takoj nato se je pričel telovadni nastop.

Zvrstili so se vsi oddelki in sicer brez premora. Vsi vodniki oddelkov so bili na mestu, tako da je imel okrožni načelnik la-liko delo. Lahko rečemo, da so vsi oddel-ki lepo izvedli svoje vaje. Tudi naraščaj, ki je dopoldne pri skušnji dal dosti dela, je vaje lepo izvedel. Pri orodni telovadbi je v glavnem nastopilo članstvo iz Mežice. Jako je uveljavila orodna telovadba ženskih oddelkov, ki so nastopili samostojno pod vodstvom s. Gačnikove. Za zaključek so člani in članice izvajali župne proste vaje in sicer odlično. Članske vaje so žele naj-več priznanja in tudi občinstvo ni štedilo s pohvalo.

Po končani telovadbi se je razvila bratska zabava na letnem telovadišču brez vsa-kega hrupa in plesa. Dobro uro po nasto-pu so začeli telovadeči oddelki in gostje odhajati na vlak. Ostali so samo še naj-bližji gosti ter Slovenjgradec, ki je imel lastna prevozna sredstva na razpolago. Mir-no, brez velikega hrupa, kakor to bilo na-

šla, so se tudi razšla sokolska krda la s trd-nimi sklepi, da se ob letu spet vidimo v enem izmed ogroženih krajev naše meje. Ko je legel mrak na zemljo, je bilo telova-dišče prazno. Brez plesa, in nočne zabave je minilo naše slavlje. Vreme je bilo ves dan lepo, ponoči pa je spet začelo močno deževati.

Okrožje kakor tudi domače mežiško dru-štvo sta lahko s prireditvijo zadovoljna in z njima vsa nacionalna meja od Marenber-ga do Pece. Naša društva so sicer majhna v našem okrožju ni večjih krajev, ni več-jih društev, edince so majhne, vendar pa združena jedra. V našem okrožju nikdar ne nastopa kaka vzorna vrsta (deset let je že minilo, kar je zadnjič sodelovala), ni na-stopila naša vrta vojska. Mi nastopamo vedno sami. Svoječasno so na našo mejo vedno prihitali bratje iz mariborskih dru-štev, zdaj samo sami že več let, sami v tužnem Korotanu in menda le nam zvoni Gosposvetski zvon. Korotanu: zdravo!

Nove škarpe in mostovi v škofjeločkem okraju

Skofja Loka, 21. julija

V kapucinskem predmestju, tik samo-stanskega zidu, na poti v Vincarje izgot-vljajo veliko škarpo iz rezanega kamna. Bila je namreč nevarnost, da stara stena popusti in bi bilo mesto čez noč odre-zano od izprehajališča v Vincarje in od električne centrale. Nova škarpa je 8 m visoka in je zelo dolga. Stroški bodo zna-šali nad četrto milijona Din. Novo škarpo izgotavlja zelo trdno, da bo trajala dol-ga desetletja.

Drugo javno delo, ki gre hitro izpod rok, je ob puštalskem mostu. Lani so izgotovili 80 m dolgo betonsko škarpo, zdaj jo po-daljšujejo, da bo večji del Poljanščice na-sproti mestu reguliran. Še letos bo tudi zgrajen nov puštalski most, važen za pro-met med Skofjo Loko, vasi na obronkih Polhovgrajskih Dolomotov, Medvodami in Ljubljano. Povođenj leta 1926, je na-pravila v Poljanski dolini velikansko ško-do. Med drugim je uničila železobetonski most v Puštalu. Dobili smo potem 3 m širok lesen most, ki je zadnje čase vno-mer popuščal. Novi most bo zdaj za do-ber meter višji in hkratu bodo povišali ce-sto ter jo nekoliko preložili na zemljišče posestnika Bodlarja. Cesta bo na mostu tlakovana, ob bregovih pa primerno raz-svetljena. Stroški bodo znašali dobra pol milijona dinarjev.

Prav tako važen bo tudi novi most pri Praprotnem v Selški dolini, dobro uro ho-da od Skofje Loke. Tudi ta most bo iz-železobetona, obenem bodo izvršena ob-sežna dela na banovinskih cestih. V dolžini 1 km jo bodo preložili. Novi most bo zgrajen višje, preložena cesta pa bo spe-ljana čez travnike in njive, do gostilne pri Kozini. Ta dela bodo veljala 627.000 dinarjev.

